

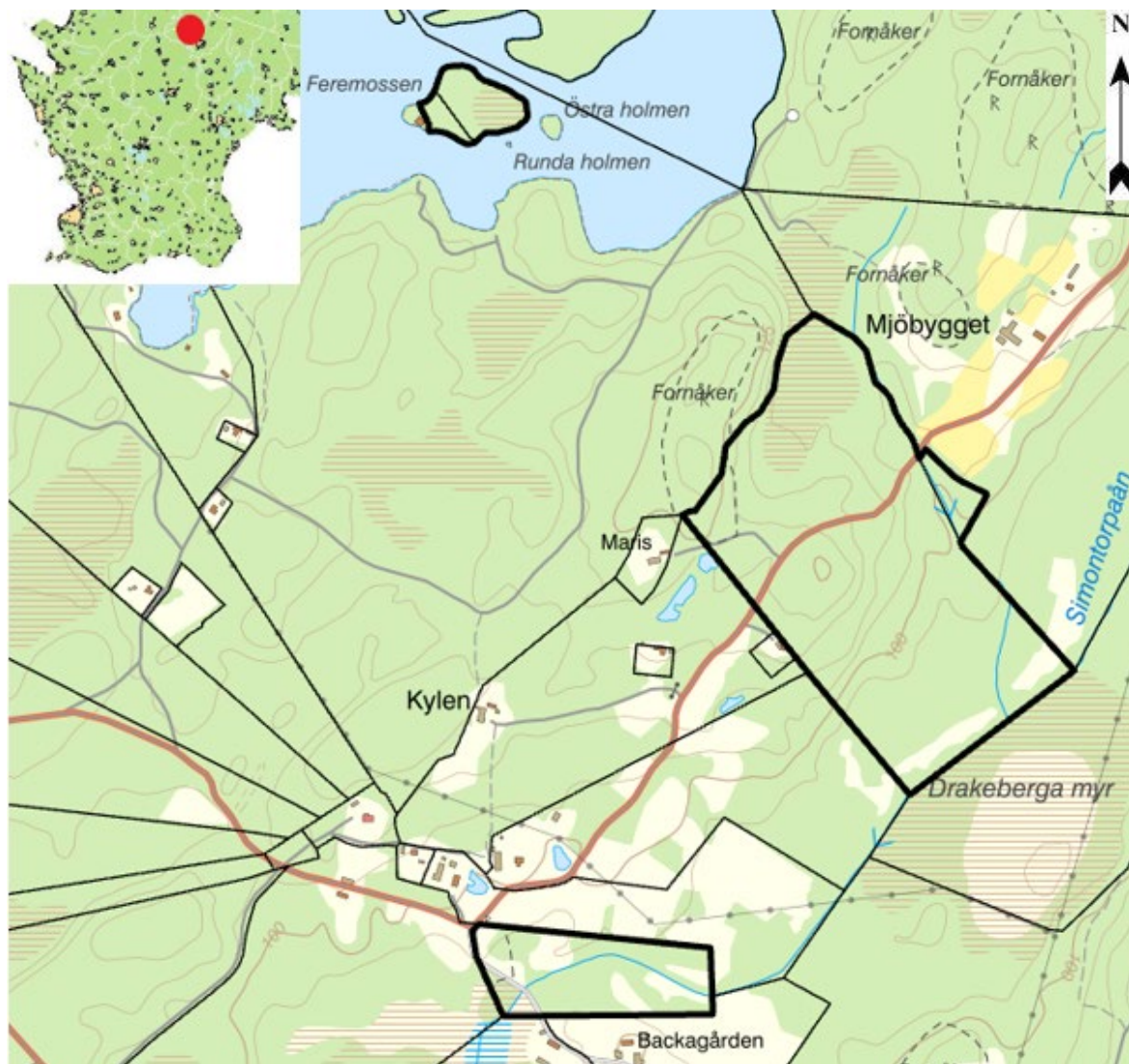
Beslut om bildande av naturreservatet Warragården i Osby kommun

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Naturreservatets gränser ska märkas ut i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera.

I enlighet med 3 § Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 4.

Naturreseptatet avgränsas med svart heldragen linje. © Lantmäteriet Geodatasamverkan. Skala 1:10 000

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Warragården
Kommun:	Osby
Natura 2000-ID:	-
DOS-ID1	1138555
Gränser:	Området begränsas av mitten av svart hel-dragen linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Berörda fastigheter:	Kylen 4:4, 9:1, Mjöbygget 1:3, 2:3
Markägarkategori:	Naturvårdsverket
Läge:	Cirka 8 kilometer nordväst om Osby
Koordinat centralpunkt	E: 435600 N: 6256570 /SWEREF 99 TM
Huvudavrinningsområde:	Helge å
Vattenförekomst:	Simontorpaån WA67077118
Inskrivna nyttjanderätter:	Finns i akten
Gemensamhetsanläggningar:	Finns i akten
Areal:	28,3 ha (varav land 27,5 ha, produktiv skog 23,5 ha)
Förvaltare:	Länsstyrelsen

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att långsiktigt bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer samt att skydda och återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter. Områdets ädellövskogar, barrskogar, myrmark, odlingslandskap och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och i förekommande fall restaureras. Områdets hydrologi ska bevaras och om möjligt restaureras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer att utnyttja naturgivna förutsättningar och under enkla former göra delar av området tillgängligt för det rörliga friluftslivet.

Syftet uppnås genom att:

- Bevara, restaurera och utveckla en flerskiktad ädellövskog, med inslag av luckor och gläntor,
- Bevara och utveckla fältskiktet,
- Bevara och utveckla lövskogen med avseende på ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Ej transportera ut lövved,
- Avveckla granplanteringarna och se till att det inte förekommer gran inom området,

¹ ID-nummer i Naturvårdsverkets databas Vic Natur.

- Bevara områdets barrskog ute på ön,
- Bevara, restaurera och utveckla områdets myrmark,
- Bevara, restaurera och utveckla områdets ängs- och betesmark,
- Bevara, restaurera och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- Gynna i området förekommande habitatlistad, rödlistad eller sällsynt art,
- Inplantera för området lämpliga rödlistade arter, i synnerhet arter kopplade till ädellövskog,
- Ta bort eventuellt invasiva eller främmande arter,
- Bevara och om möjligt restaurera områdets hydrologi,
- Undvika markskador för att skydda områdets hydrologi,
- Hålla delar av området tillgängligt för allmänhetens friluftsliv genom att anlägga parkering och vandringsled samt underhålla dessa.

Inom området ska nödvändiga åtgärder vidtas för att uppnå syftet med naturreservatet. Syftet ska även uppnås genom att utvärdera och anpassa skötseln i överensstämmelse med ny kunskap om biologiska värden.

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att borra, spränga, gräva, plöja, schakta, fylla ut eller dika eller annan markberedning,
2. uppföra ny byggnad, jaktorn, mast, luftledning, vindkraftverk eller annan anläggning,
3. avverka levande eller döda träd och buskar och/eller bortföra lövved,
4. så eller plantera träd och buskar,
5. utlägga strö eller dylikt, stödutfodra,
6. låta djur som används för hävd av området som är under behandling med långtidsverkande avmaskningsmedel beta, eller att avmaska betesdjur, eller släppa avmaskade betesdjur tidigare än 14 dagar efter avmaskning,
7. hålla får under tidsperioden 1 april till 30 augusti,
8. utfodra jaktbart vilt,
9. sätta ut bikupor,
10. orsaka körskador,

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet

1. utmärkning av och upplysning om naturreservatet,
2. skötsel av skogsmark innefattande naturvårdsåtgärder genom avveckling av granplantering, skapande av död/döende ved, röjning, fällning, plantering av lövträd, inhängning av föryngringsytor med ädellövskog, enligt bilaga 2,
3. skötsel av betesmark omfattandes borttagande av träd och buskar, betning, bränning, plantering och sådd av fältskiktsarter, enligt bilaga 2,
4. skötsel av slåttermark och högörtäng omfattandes borttagande av träd och buskar, slåtter, efterbete, bränning, plantering och sådd av fältskiktsarter, enligt bilaga 2,
5. efter utredning och inhämtande av nödvändiga tillstånd tillgodose naturlika hydromorfologiska förhållanden till exempel genom att lägga igen diken, återskapa naturlika bäckfårar eller blötlägga mark enligt bilaga 2,
6. bekämpning av för området främmande eller invasiva arter,
7. länsstyrelsens inplantering eller utsättning av inhemska arter vilka är knutna till biotoperna i området,
8. utförande av åtgärder, av mindre karaktär, för arter som är knutna till biotoperna i reservatet,
9. uppsättning av holkar och boplattformar,
10. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet såsom parkeringsplats, leder och stängselgenomgångar, enligt bilaga 2,
12. miljöövervakning samt uppföljning av områdets bevarandemål och skötsel.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. gräva, borra, måla eller på annat sätt skada mark, sten, stenmur eller naturföremål,
2. ställa upp husvagn, husbil eller liknande under tiden kl 22:00 – 06:00,
3. elda annat än med friluftskök eller på anvisad plats,
4. ta med hund (eller annat sällskapsdjur) som inte hålls i fysiskt koppel,
5. gräva upp växter,
6. plocka mossor, lavar eller vedlevande svampar,
7. föra bort död ved, bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar,

Det är förbjudet utan länsstyrelsens skriftliga tillstånd att:

8. samla in ryggradslösa djur, t.ex. skalbaggar eller mollusker,
9. placera eller sätta upp tavla, plakat, skylt, affisch, snitsel, orienteringskontroll eller liknande annat än tillfälligt, högst 10 dygn. Naturreservatets förvaltare bör informeras innan uppsättningen,
10. anordna lägerverksamhet eller liknande arrangemang,
11. uppföra någon form av anläggning eller placera ut för reservatet främmande föremål.

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för:

- Förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel enligt vad som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- Länsstyrelsens tillsyn av området,
- driftåtgärder av vid tidpunkten för detta beslut befintliga vägar för motorfordon, vägkanter, vägdiken eller enskilda brukningsvägar. Exempel på driftåtgärder som ovan åsyftas är: lagning av mindre beläggningsskador och potthål, röjning och slåtter av vägsrännor eller rensning av vägtrummor och vägdiken och kapning av överhängande grenar,
- drift, underhåll och ombyggnad inom gällande ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar och anläggningar tillhörande staten, kommunen, el-, energi- och teledistributör samt markägaren. Inför utförande av arbetet ska naturreservatets förvaltare informeras om åtgärden. Vid akuta underhållsåtgärder kan förvaltaren informeras i efterhand, dock senast inom fem arbetsdagar från det att arbetet har inletts
- djurhållares tillsyn av betesdjur, underhåll av anläggningar och ledningar för betesdjuren (vatten, staket etc).
- underhållsrensning av lagakraftvunna dikningsföretag eller lagliga diken. Inför utförande av arbetet ska naturreservatets förvaltare informeras om åtgärden. Om fisket kan påverkas negativt ska anmälan om dikesrensning göras till länsstyrelsen innan arbetet påbörjas.
- restaurering av hydrologin, inklusive åtgärder i närliggande terrester miljö, som höja botten i avvattnade diken, återskapa naturligare bäckfåror eller blötlägga mark.

Undantag från reservatsföreskrifter med avseende på skötsel och brukande

- A1 gäller ej borttagning eller nedgrävning av befintlig luftledning i ledningsgatan.
- A3 och C7 gäller ej gallring eller slutavverkning av befintliga avdelningar med granplanteringar, enligt bilaga 3.

- A3 gäller ej flytt av fallet eller fällt träd över eller i anslutning till väg med utläggning på annan plats i naturreservatet,
- A3 gäller ej avverkning av igenväxningsvegetation på betesmark efter godkännande av naturreservatets förvaltare,
- A3 gäller ej, efter samråd med länsstyrelsen, bortförande av enstaka stammar lövved för utläggning i andra naturreservat med ädellövskog,
- A5 gäller ej för övergångsutfodring av betesdjur i maximalt två veckor vid betessläpp och installning. Lämpliga utfodringsplatser ska överenskommas med naturreservatets förvaltare,

Undantag från reservatsföreskrifter med avseende på jakt

- A2, A8 och C11 gäller ej tillfälliga mobila jakttorn och därtill hörande utfodring med spridare som sprider majs eller spannmål i syfte att motverka omfattande mark- och vegetationsskador från vilt. De ska sättas upp inför jaktsäsongen och som tas bort efter avslutad jaktsäsong.
- C4 och C9 gäller ej för innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagstiftningens bestämmelser.
- C8 gäller ej fiske efter kräftor.

Övriga undantag

- C6 gäller ej insamling av enstaka beläggsexemplar av svårbestämda arter under förutsättning att fynden registreras i Artportalen, eller motsvarande nationell databas för hotade arter, och att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna.
- C8 gäller ej håvning, handplockning eller annan selektiv metod som inte förstör djurets livsmiljö, med efterföljande återutsättning inom naturreservatet. Kravet på återutsättning gäller inte enstaka beläggsexemplar av svårbestämda arter av varje art under förutsättning att fynden registreras i Artportalen, eller motsvarande databas för hotade arter, och att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna.
- C9 gäller ej utsättning av de markeringar orienteringsverksamheter nyttjar vid banutläggning.

Upplysningar

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter. Länsstyrelsen vill också upplysa om att föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken (föreskrifterna under rubriken C ovan) gäller omedelbart även om beslutet överklagas. Dessutom gäller andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa svamp-, växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen,
- 7 kap miljöbalken med bestämmelser om områden som omfattas av biotopskydd (11–11b §) eller strandskydd (13–18 §§),
- 7 kap 1 § miljöbalken. Var och en som utnyttjar allemansrätten eller annars vistas i naturen ska visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med den,
- Anmälningssplikten enligt 12 kap 6§ miljöbalken för verksamheter eller åtgärder som väsentligen kan komma att ändra naturmiljön gäller även om de inte är förbjudna enligt reservatets föreskrifter,
- Anmälnings- eller tillståndsplikt enligt 11 kap miljöbalken för verksamheter som innebär påverkan på vattens djup eller läge, exempelvis anläggningsarbeten i vatten, dämning, vattenbortledning eller anläggning av våtmark. Delar av Simontorpaån omfattas av markavvattningsföretaget ”Dikn. i Drakaberga, Mjöbygget, Kylan år 1882”.
- Fiskelag (1993:787) om rätten till fiske,
- 2 kap, Kulturmiljölagen (1988:950) med bestämmelser om skydd av fornlämnningar mm,
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- 15 kap 26 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Sjötrafikförordningen (1986:300) om till exempel hastighetsbegränsningar, ankringsförbud, förbud mot vissa farkoster,
- Lokala, kommunala ordningsföreskrifter.

Allemansrätten

Allemansrätten har stor betydelse för våra möjligheter att vistas i naturen, den ger oss alla möjligheten att tillfälligt och hänsynsfullt vara i naturen. Även organisationer och turistföretag kan dra nytta av allemansrätten i sin verksamhet även om allemansrätten i grunden gäller för enskilda individer. Samtidigt medför allemansrätten också skyldigheter att inte förstöra något eller störa markägaren eller andra som är ute i naturen. Större grupper bör samråda med markägaren. Inom naturreservat kan delar av allemansrätten vara begränsad genom reservatsföreskrifter.

Vid aktiviteter som inte förbjuds av reservatsföreskrifterna men som kan medföra en väsentlig förändring av naturmiljön, ska anmälan om samråd enligt 12 kap 6 § Miljöbalken ske med Länsstyrelsen. Samråd kan krävas för stora tävlingar, evenemang eller aktiviteter som medför omfattande slitage eller markskador.

Beskrivning av området

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Naturreseptatet ligger cirka 8 kilometer nordväst om Osby i och I anslutning till byn Kylen, som domineras av hävdade marker med lövskog, kring vilka planterade barrskog breder ut sig. Berggrunden utgörs av granit med inslag av diabasgångar. Jordarten består av morän med torv i svackorna.

Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria

Området ligger i en starkt kulturpräglad trakt, likväl har ädellövskogen varit trädbevuxen i minst 300 år och högst troligt ännu längre tillbaka. Kartor från år 1705 och framåt stryker detta. Frånvaro av modernt skogsbruk har medfört att många idag hotade arter har kunnat finnas kvar i området. Odlingsmarksområdet bestod under 1800-talet av ängs- och åkermark. Här låg Warragården, som givit naturreseptatet dess namn. I Simontorpaån fanns en kvarnverksamhet, som spåren försvann helt efter omgrävningen av ån grävdes om år 1890. Idag har hävden upphört och området växer sakta igen. I området finns spår av fem olika husbehovstäcker.

Biologiska bevarandevärden

Den naturskogsliknade ädellövskogen utgör en av norra Skånes absolut bästa, hittills kända, lavlokaler. Här finns många träd som är vita av havstulpanlav och gröna av platt fjädermossa. På stammarna växer även ädellav (EN), rosa lundlav (VU), röd pysslinglav (VU), vedlavklubba (VU), lunglav (NT), orangepudrad klotterlav (NT), liten lundlav (NT), bokvårtlav (NT) och borkantlav (NT), rutsinn (NT), dvärgbägarlav (NT), rostfläck, lönnlav och guldlockmossa. Mängden död ved är tämligen hög och ökande. Skogen utgörs främst av hedbokskog, med inslag av ek, lind och avenbok. Fältskiktet domineras av vitsippa med inslag av harsyra och ormbär. I området finns också en viss granförekomst som bör avvecklas. Fågellivet i ädellövskogen utgörs bland annat av spillkråka (NT), grönsångare (NT). Skogsduva, nötväcka och trädkryp.

En mindre myrmark ingår i området. En mindre del av denna utgör en öppen myrmark bevuxen med vitmossa, tranbär och enstaka myrliljor. Tall och gran domineras med inslag av glasbjörk. Mängden död barrved är hög.

Ute i Örsjön ingår del av ön Feremossen som är cirka 1,4 hektar stor. Skogen består av sedan länge obrukad barrskog bestående av tall och gran. Mängden död ved är ökande.

Det totala virkesförrådet uppgår år 2025 till 3433 m³sk. I den volym har gran som avses tas ned (1653 m³) och ersättas med ädellöv och utfallande gallrat virke från trädklädd betesmark (275m³) avräknats. Marken har en produktionsförmåga som ligger på cirka 8,5 m³skha och år.

Odlingslandskapsdelen vid byn Kylan består av rester av ett mer öppet odlingslandskap. Här finns fortfarande riktigt grova ekar och efterträderare till dessa, grov lind, aplar och hassel. Ängspartierna består bland annat av åkervädd, mindre blåklocka, gulmåra och johannesört. Fuktigare trädlösa delar är bevuxna med älggräs med inslag av strandlysing. Området har stor betydelse för den lokala pollineringsfaunan. Precis utanför naturreservatet ligger Hildings äng, ett ängsområde med bland annat 1000-tals Jungfru Marie nycklar (4564 stycken år 2018) och ängsvädd, inom vilken slåtter sker årligen.

Friluftsliv

I dagsläget nyttjas området endast sparsamt av närboende för rekreation. En mindre parkering finns i nordöstra delen av området samt en mindre parkeringsficka i den sydvästra delen. Naturreservatets geografiska läge och begränsade storlek medför att friluftslivet även framöver bedöms bli begränsat.

Skälen för beslut

Området har mycket höga naturvärden och har potential att få ännu högre. Området har angivits som skyddsvärt ur naturvårdssynpunkt avseende regional och kommunal nivå och omfattas eller ingår i:

- **Länets naturvärdesöversikt:** Ädellövskogen ingår till stora delar i ett klass 2 område Drakeberga och Örsjön (OSB008) och odlingslandskapet ingår i sin helhet i ett klass 3 område, Backagården (OSB175). (Klass 1 har högsta naturvärde och klass III höga naturvärden).
- **Osby kommuns Naturvårdsplan:** Naturvårdsplanen har pekat ut fem skogsområden, och tre av dem pekas ut som klass 1 (mycket högt naturvärde), ett i klass 2 (högt naturvärde) och myrmarken i klass 3 (långt naturvärde).
- **Strandskydd:** gäller för hela ön Feremossen och med 100 meter utmed Simon-torpaån.
- **Skogsstyrelsens utpekanden:** Skogsstyrelsen har pekat ut 8 hektar värdefull skog fördelat på tre nyckelbiotoper, ädellövskog (1,4 ha), ädellövskog (0,8 ha) och ädellövskog (0,3 hektar) samt tre naturvärden, bokskog (2 hektar), bokskog (3,3 hektar) och ädellövskog (0,2 hektar).
- **Fornlämningar:** Inom odlingsmarksområdet finns en gårdstomt, med äldsta skriftliga belägg från 1563. Idag finns enbart jordkällaren, några fruktträd och bärbuskar kvar. Det finns uppgifter om att en skvaltkvarn har funnits i Simon-torpaån år 1621. Kvarlämningen är borta sedan omgrävningen av år 1890. Inom nordvästra delen av ädellövskogen finns ett mindre område med odlingsrösen.
- **Grön infrastruktur:** Ädellövskogen inom området utgör en värdekärna som är utpekad för ädellövskog inom Grön infrastruktur. Närmaste naturreservat med ädellövskog (Hallaböke i Kronoberg) ligger 4 kilometer väster om området. 8 kilometer sydväst om området ligger naturreservatet Ravnarp som också omfattar ädellövskog.

- **Hotade arter:** I området finns bland annat ädellav (EN), rosa lundlav (VU), röd pysslinglav (VU), vedlavklubba (VU), lunglav (NT), orangepudrad klotterlav (NT), liten lundlav (NT), bokvårtlav (NT) och bökkantlav (NT), rutsinn (NT), dvärgbägarlav (NT), spillkråka (NT) och grönsångare (NT).

Länsstyrelsens bedömning

Det aktuella området som Naturvårdsverket har bytt till sig inom ramen för bytesmarksprogrammet Svea25 har stämts av gentemot poängmodell för prioritering av objekt, Strategi för formellt skydd av skog i Skåne län. Objektet bedöms tillhöra länets bättre hälft, vara större än 10 hektar. Mer än hälften av objektet innehåller prioriterad skogstyp som ädellövskog. Det finns slutligen starka synergier mellan skogsbiologiska värden och värden i andra miljö kvalitetsmål som levande sjöar och vattendrag, myllrande våtmarker och ett rikt växt- och djurliv, samt och allmänna intressen. Objektet uppnår 7 poäng av maximalt 9 poäng.

Länsstyrelsens bedömning är att området bör avsättas som naturreservat av ovan redovisade skäl med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer samt att skydda och återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter.

Skyddet bidrar till att uppnå miljömålen "Levande skogar", "Ett rikt odlingslandskap" samt "Ett rikt växt- och djurliv".

Naturreservatet kommer att bidra till en stärkt gröninфраstruktur i landskapet och spridning av skyddsvärda arter.

Området är inte utpekad som något riksintresse. Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Bestämmelser som beslutet grundar sig på

Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap. 5 § miljöbalken ska i beslutet anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet.

Om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, får länsstyrelsen enligt 7 kap. 6 § miljöbalken förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla vissa intrång.

Om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet får enligt 7 kap. 30 § miljöbalken länsstyrelsen besluta om föreskrifter om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt inom det skyddade området.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har tagit del av inkomna yttranden och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen, i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken, att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 3 § Förordning (2024:183) om konsekvensutredningar. Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna innebär vissa inskränkningar av allemansrätten som är nödvändiga för att skydda områdets naturvärden. Restriktionerna är inte av sådan omfattning att de innebär allvarligt försvårande av allmänhetens möjligheter att utnyttja området.

Ekosystemtjänstbedömning

Länsstyrelsen har gjort en bedömning av vilka effekter inrättande naturreservatet har på olika ekosystemtjänster och har kommit fram till att det inverkar positivt på flertalet ekosystemtjänster, se tabell nedan. Bedömningen är att påverkan på ekosystemtjänsterna sammantaget stärker motiven för inrättande av naturreservatet.

Kategori	Ekosystemtjänster	Inverkan
Försörjande	Genetiska resurser	Positiv
Försörjande	Jakt	Negativ
Försörjande	Fiske	Positiv
Försörjande	Bärplockning och annan vild föda	Positiv
Försörjande	Virke och fibrer	Negativ
Försörjande	Bioenergi från skog	Negativ
Reglerande och upprätthållande	Träd och skogars reglering av mikroklimat, temperatur och luftfuktighet	Positiv
Reglerande och upprätthållande	Livsmiljöer som till exempel lek- och spelplatser, boplatser och rastplatser för fåglar och fiskar	Positiv
Reglerande och upprätthållande	Kolbindning utförd av växter	Positiv
Reglerande och upprätthållande	Dämpning av avrinning och flöden	Positiv
Reglerande och upprätthållande	Upprätthållande av markens struktur	Positiv
Reglerande och upprätthållande	Biologisk kontroll av skadegörare (inklusive invasiva arter)	Positiv
Kulturella	Naturarv, exempelvis bevarandet av naturens värden för framtida generationer	Positiv
Kulturella	Icke organiserat friluftsliv	Positiv
Kulturella	Resurs för forskning	Positiv
Kulturella	Estetiska värden till exempel fritidsboenden vid naturskön miljö, rekreationsvärden och turism i ostörd miljö	Positiv
Kulturella	Kulturarv till exempel användning av naturliga miljöer av andliga eller historiska orsaker	Positiv
Stödjande	Biologisk mångfald inklusive bevarandet av genpool, habitat och hotade arter	Positiv
Stödjande	Näringsämnescirkulation till exempel näringsvävares dynamik, interaktioner mellan trofiska nivåer, evolutionära processer	Positiv

Ärendets handläggning

År 2024 tilldelades Naturvårdsverket bytesmarksområdet Kylen 9:1, från Sveaskog genom Regeringsuppdraget, benämnt Svea25.

Markbyte har skett med del av fastigheten Kylen 9:1 med markägaren till Kylen 4:4 och Mjöbygget 1:3, 2:3. Naturvårdsverket tillträdde fastigheten den 11 september 2025.

En ansökan om fastighetsbildning för de fastigheter som omfattas av naturreservatet, (Kylen 4:4, 9:1, Mjöbygget 1:3, 2:3) kommer att lämnas in av Naturvårdsverket till Lantmäteriet.

Ärendet remitterades under perioden 2025-10-23 till den 2025-12-05, då berörda sakägare förelades att yttra sig över framtaget beslutsförslag. Inkomna yttranden och Länsstyrelsens bemötande återfinns i bilaga 5.

Naturvårdsverket lämnade in ansökan om lantmäteriförrättning till Lantmäteriet den 29 oktober 2025. Ansökan gäller fastighetsreglering av Mjöbygget 1:3/2:3 och skifte 2 av Kylen 9:1 överförs till Kylen 4:4.

Området är inte slutligt inmätt, varför den slutliga gränsen kan komma att ändras något. Slutlig gräns kommer finnas i Dino och på lantmäteriets registerkarta.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera ska en skötselplan ingå i varje beslut om bildade av ett naturreservat. Skötselplanen utgör bilaga 4 till detta beslut.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, se bilaga 7.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidning. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Underskrifter

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har även deltagit avdelningschef Olof Liungman, enhetschef Cecilia Backe, länsassessor Johan Åsberg och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför inga namnunderskrifter.

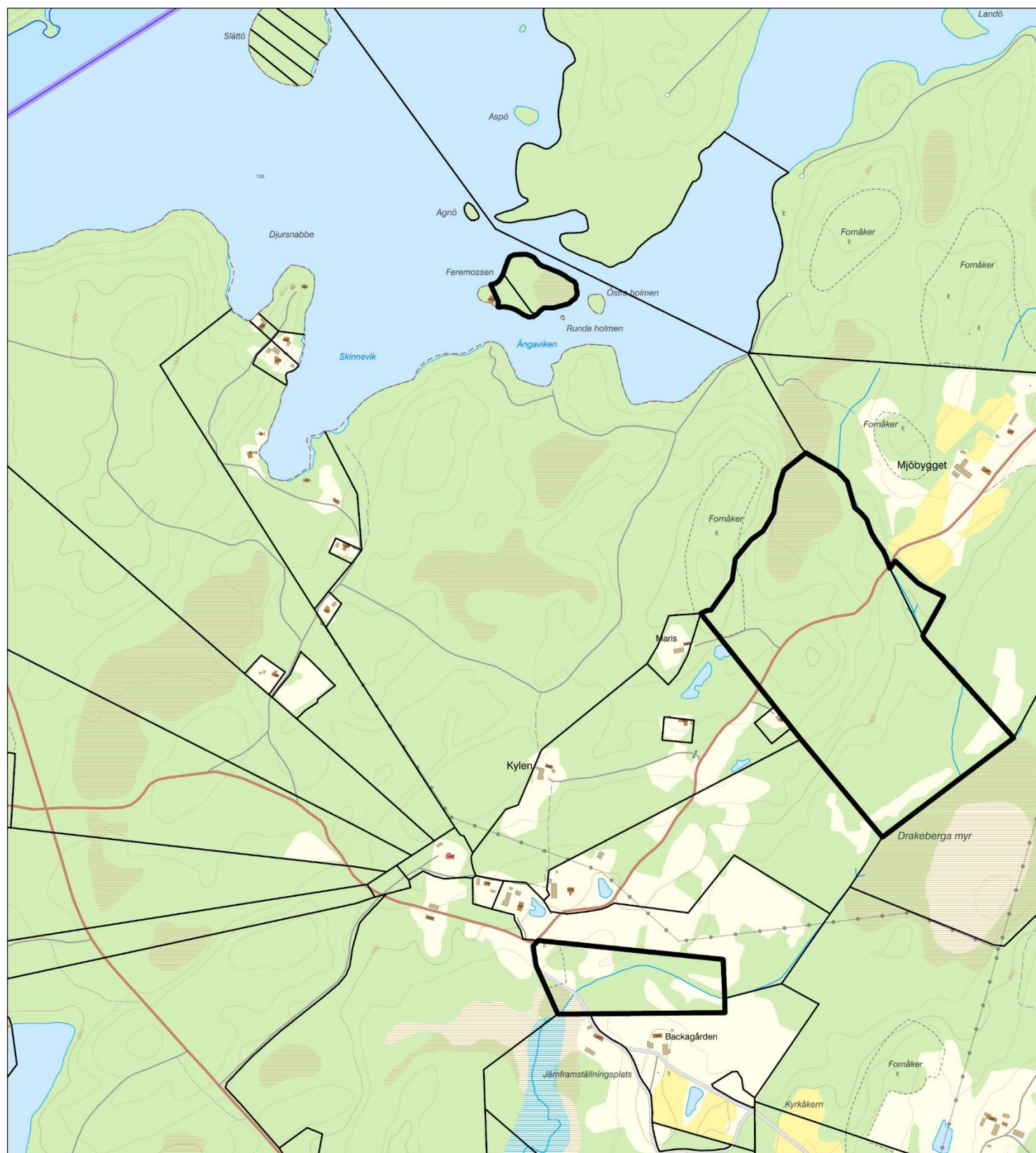
Ola Melin

Johan Johnmark

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Kartor med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång
3. Karta med markerat undantag från föreskrifter
4. Skötselplan
5. Yttranden och länsstyrelsens bemötande
6. Sändlista
7. Hur man överklagar

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilaga 1, Beslutscharta Naturreservatet Warragården, Osby kommun

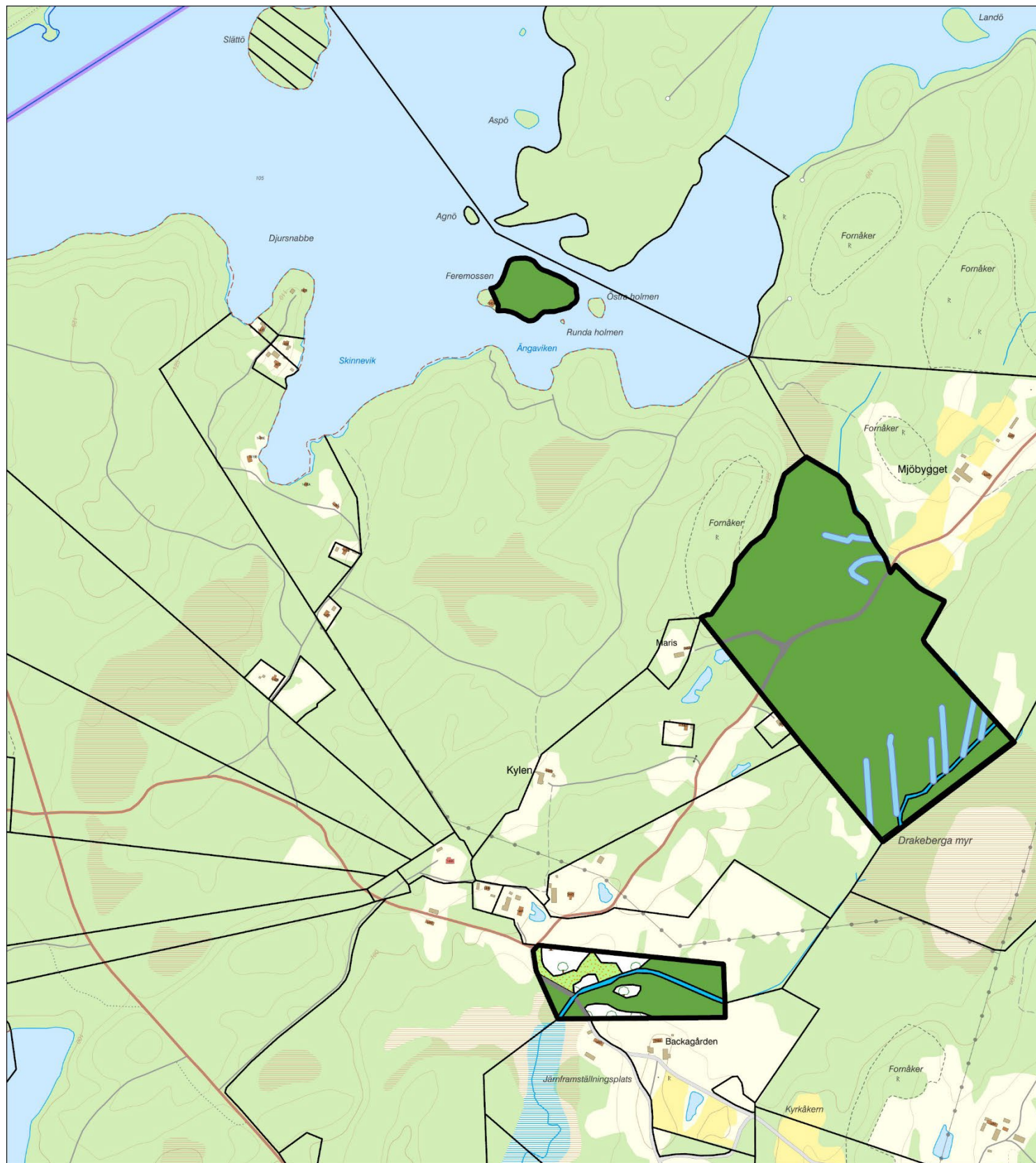
Naturreservatet är utmärkt med heldragen svart linje på kartan

Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr

© Länsstyrelsen Skåne
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

0 0,13 0,25 0,5 Kilometers

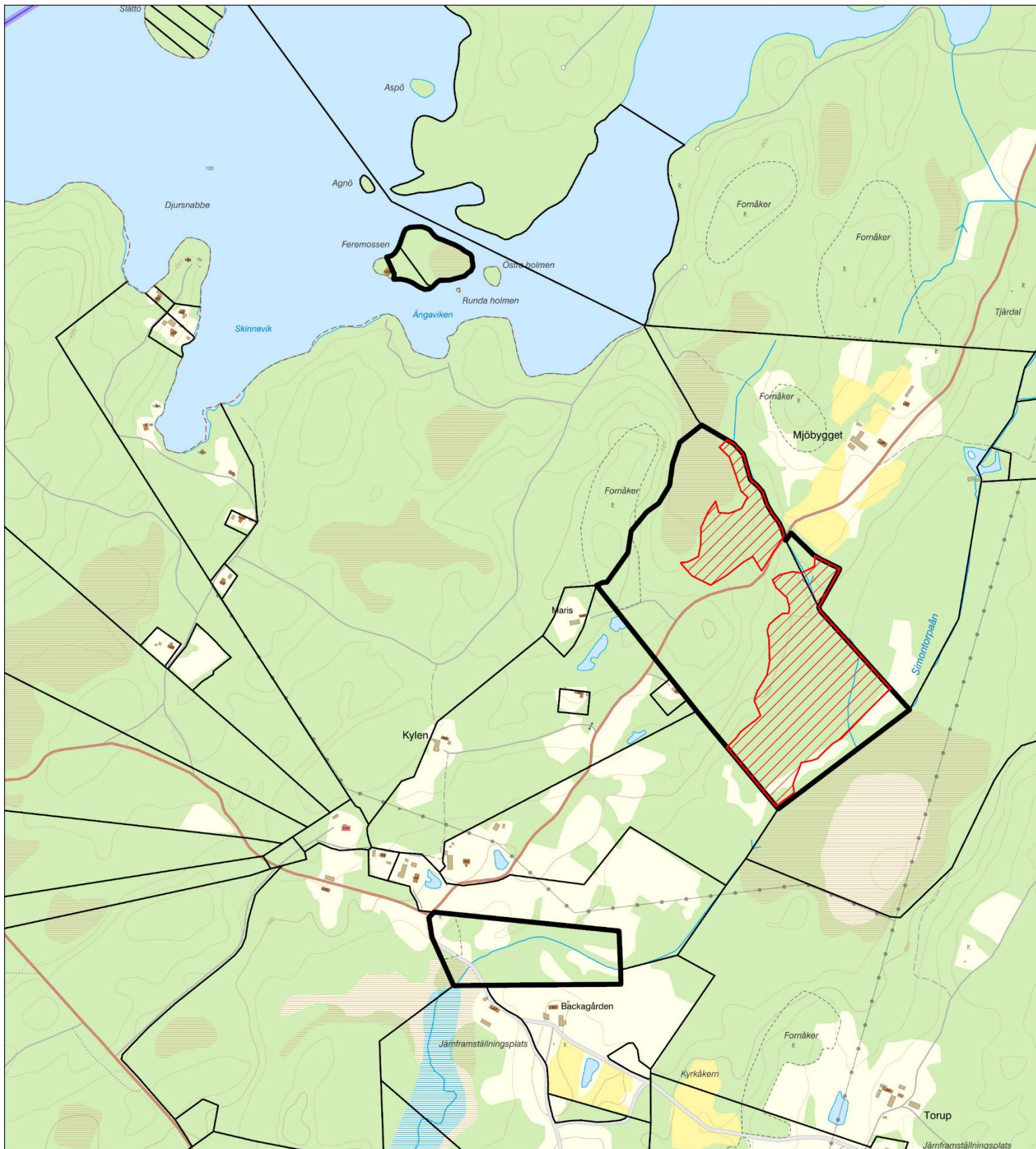

Bilaga 2, Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

- Naturreservat
- Föreskriften B3
- Föreskriften B4
- Föreskriften B5
- Föreskriften B6

Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr

© Länsstyrelsen Skåne
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 3, Karta med markerat undantag från föreskrifter

Röd rastreat område gäller undantag från föreskrifterna A3 och C7 avseende gallring eller slutavverkning av befintliga avdelningar med granplanteringar

Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr 22268-2025

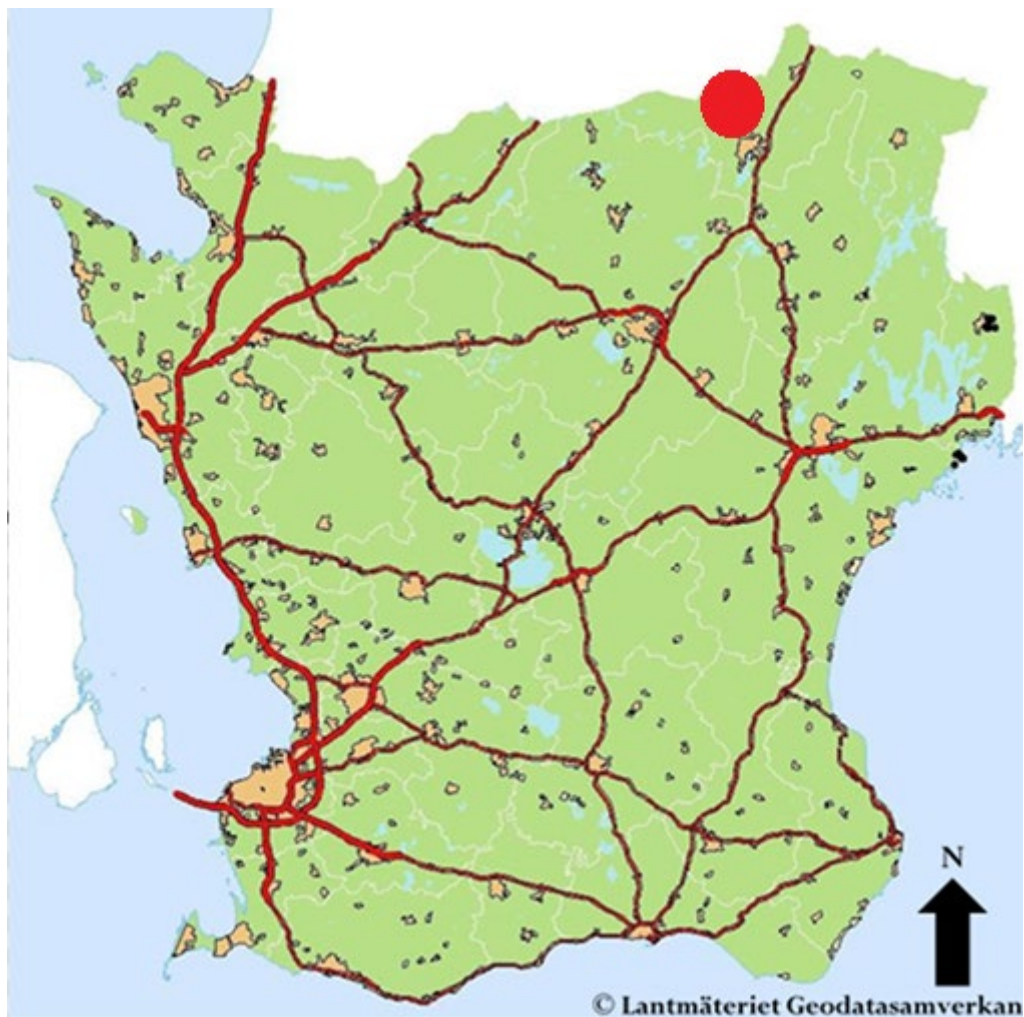
© Länsstyrelsen Skåne
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Förslag till Skötselplan för naturreservatet Warragården

Osby kommun

Länsstyrelsen
Skåne

Figur 1 Den röda cirkeln anger naturreservatets ungefärliga läge

Fastställt: 2026-01-19
Planförfattare: Johan Johnmark
Diarienummer: 22268-2025, 1273-212
Omslagsbild: Ädellövskog i Kilen
Foton: Johan Johnmark

Innehåll

Inledning.....	5
1. Syftet med naturreservatet	5
2. Beskrivning av området	8
2.1 Administrativa uppgifter	8
2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden.....	8
2.2.1 Geomorfologi och hydrologi.....	8
2.2.2 Historisk markanvändning och landskapsutveckling.....	8
2.2.3 Biologi och naturvärden.....	11
2.2.4 Friluftsliv	12
2.2.5 Vad kan påverka området negativt?.....	12
3 Övergripande mål och åtgärder	13
3.1 Övergripande mål	13
3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder	13
3.3 Forn- och kulturlämningar	14
3.4 Konsekvenser av klimatförändringar	14
3.5 Populationsstärkande åtgärder	15
3.5.1 Åtgärder för fladdermöss	15
3.5.2 Åtgärder för skogsduva.	15
3.5.3 Åtgärder för stare	15
3.5.4 Åtgärder för vedlevande skalbaggar, fjärilar, humlor och bin.....	15
3.5.5 Åtgärder för slättergubbe Natura 2000-art (kod 1762).....	16
3.6 Hydrologisk restaurering.....	16
4 Skötselområden med mål och åtgärder	17
4.1 Skötselområde Naturskogsliknande ädellövskog, cirka 7,9 hektar	17
4.1.1 Beskrivning	17
4.1.2 Bevarandemål	18
4.1.3 Restaureringsåtgärder	18
4.1.4 Skötselåtgärder	18
4.2 Skötselområde Ädellövskog – Restaurering, varav gran som ska övergå till naturskogsliknande ädellövskog, cirka 5,9 hektar	19
4.2.1 Beskrivning:.....	19
4.2.2 Bevarandemål:	20
4.2.3 Restaureringsåtgärder:	20
4.3 Skötselområde Barrnaturskog, cirka 1,4 hektar	20
4.3.1 Beskrivning:.....	20
4.3.2 Bevarandemål:	21
4.3.3 Skötselåtgärder:	21
4.4 Trädklädd betesmark cirka 4 hektar, varav restaureringsmark 4 hektar.	21
4.4.1 Beskrivning:.....	21
4.4.2 Bevarandemål:	22
4.2.3 Restaureringsåtgärder:.....	22
4.2.4 Skötselåtgärder:	23

4.5 Skötselområde Skogsbevuxen myr, cirka 2,9 hektar	23
4.5.1 Beskrivning.....	23
4.5.2 Bevarandemål	24
4.5.3. Restaureringsåtgärder.....	24
4.5.4 Skötselåtgärder	24
4.6 Skötselområde Lövsumpskog, cirka 5,7 hektar, varav restaurering 5,5 hektar. ..	25
4.6.1 Beskrivning.....	25
4.6.2 Bevarandemål	25
4.6.3 Restaureringsåtgärder	25
4.6.4 Skötselåtgärder	26
4.6 Skötselområde Å, cirka 0,77 hektar	26
4.6.1 Beskrivning:.....	26
5 Friluftsliv	27
6 Jakt och fiske	27
7 Utmärkning av naturreservatets gränser	27
8 Tillsyn	27
9 Uppföljning och revidering.....	27
9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder	27
9.2 Revidering av skötselplanen.....	28
9.3 Uppföljning av kostnader.....	28
10 Kostnadsansvar och prioriteringar	28
11 Rödlistade arter.....	31
12 Källor	32
12.1 Skriftliga källor	32
12.2 Kartor.....	32
12.3 Webbplatser	32
Bilaga A Skötselområdeskarta	33
Bilaga B Målbildskarta	34

Inledning

Skötselplanen beskriver naturreservatets värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör för hur dessa värden ska tillvaratas genom lämplig skötsel. Bakom detta ligger syftet med bildandet av naturreservatet. Syftet styr även vilka föreskrifter (regler) som ska gälla i reservatet. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas, till vilket skötselplanen är en bilaga. För att uppnå syftet med ett naturreservat krävs normalt även en särskild skötsel, vilken redovisas i detta dokument.

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, dvs den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen och uppföljning i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, till exempel en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bland annat naturreservatets syfte och vilka natur- och andra bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftet.

1. Syftet med naturreservatet

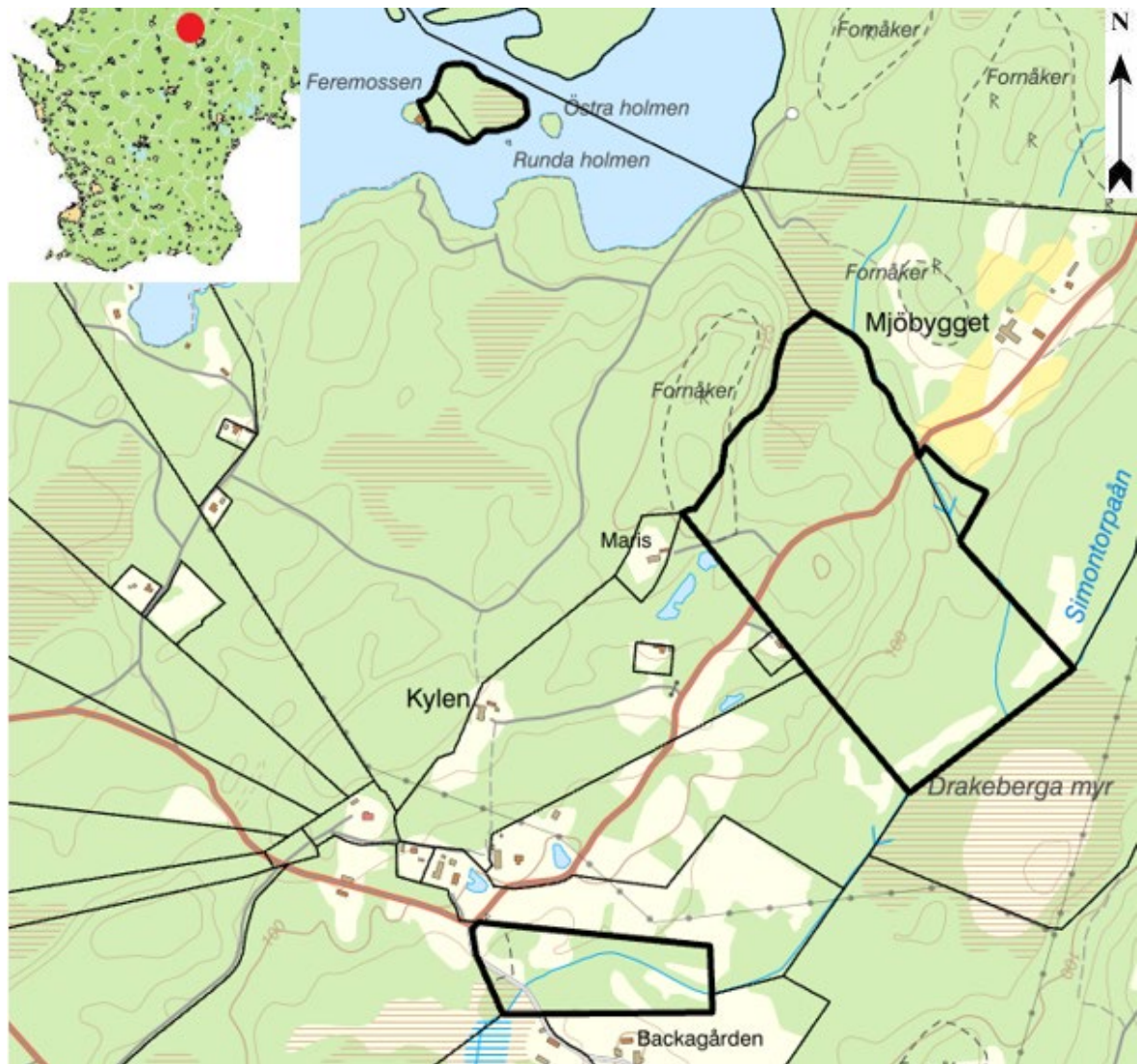
Syftet med naturreservatet är att långsiktigt bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer samt att skydda och återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter. Områdets ädellövskogar, barrskogar, myrmark, odlingslandskap och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och i förekommande fall restaureras. Områdets hydrologi ska bevaras och om möjligt restaureras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer att utnyttja naturgivna förutsättningar och under enkla former göra delar av området tillgängligt för det rörliga friluftslivet.

Syftet uppnås genom att:

- Bevara, restaurera och utveckla en flerskiktad ädellövskog, med inslag av luckor och gläntor,
- Bevara och utveckla fältskiktet,
- Bevara och utveckla lövskogen med avseende på ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Ej transportera ut lövved,

- Avveckla granplanteringarna och se till att det inte förekommer gran inom området,
- Bevara områdets barrskog ute på ön,
- Bevara, restaurera och utveckla områdets myrmark,
- Bevara, restaurera och utveckla områdets ängs- och betesmark,
- Bevara, restaurera och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- Gynna i området förekommande habitatlistad, rödlistad eller sällsynt art,
- Inplantera för området lämpliga rödlistade arter, i synnerhet arter kopplade till ädellövskog,
- Ta bort eventuellt invasiva eller främmande arter,
- Bevara och om möjligt restaurera områdets hydrologi,
- Undvika markskador för att skydda områdets hydrologi,
- Hålla delar av området tillgängligt för allmänhetens friluftsliv genom att anlägga parkering och vandringsled samt underhålla dessa.

Inom området ska nödvändiga åtgärder vidtas för att uppnå syftet med naturreservatet. Syftet ska även uppnås genom att utvärdera och anpassa skötseln i överensstämmelse med ny kunskap om biologiska värden.

Figur 2 Naturreseptatet är markerat med svart heldragen linje på fastigheten

2. Beskrivning av området

2.1 Administrativa uppgifter

Namn:	Warragården
Kommun:	Osby
Natura 2000-ID:	-
DOS-ID1	1138555
Gränser:	Området begränsas av mitten av svart heldragen linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Berörda fastigheter:	Kylen 4:4, 9:1, Mjöbygget 1:3, 2:3
Markägarkategori:	Naturvårdsverket
Läge:	Cirka 8 kilometer nordväst om Osby
Koordinat centralpunkt	E: 435600 N: 6256570 /SWEREF 99 TM
Huvudavrinningsområde:	Helge å
Vattenförekomst:	Simontorpaån WA67077118
Inskrivna nyttjanderätter:	Finns i akten
Gemensamhetsanläggningar:	Finns i akten
Areal:	28,3 hektar (varav land 27,4 hektar och vatten cirka 0,7 hektar)
Förvaltare:	Länsstyrelsen

2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden

2.2.1 Geomorfologi och hydrologi

Naturreseptatet ligger cirka 8 kilometer nordväst om Osby i och I anslutning till byn Kylen, som domineras av hävdade marker med lövskog, kring vilka planterade barrskog breder ut sig. Berggrunden utgörs av granit med inslag av diabasgångar. Jordarten består av morän med torv i svackorna. I naturreseptatet finns ett antal diken som bör utredas i syfte att återvåta naturreseptatet.

2.2.2 Historisk markanvändning och landskapsutveckling

Området ligger i en starkt kulturpräglad trakt, likväl har ädellövskogen varit trädbevuxen i minst 300 år och högst troligt ännu längre tillbaka. Kartor från år 1705 och framåt stryker detta. Frånvaro av modernt skogsbruk har medfört att många idag hotade arter har kunnat finnas kvar i området. Odlingsmarksområdet bestod under

¹ ID-nummer i Naturvårdsverkets databas Vic Natur.

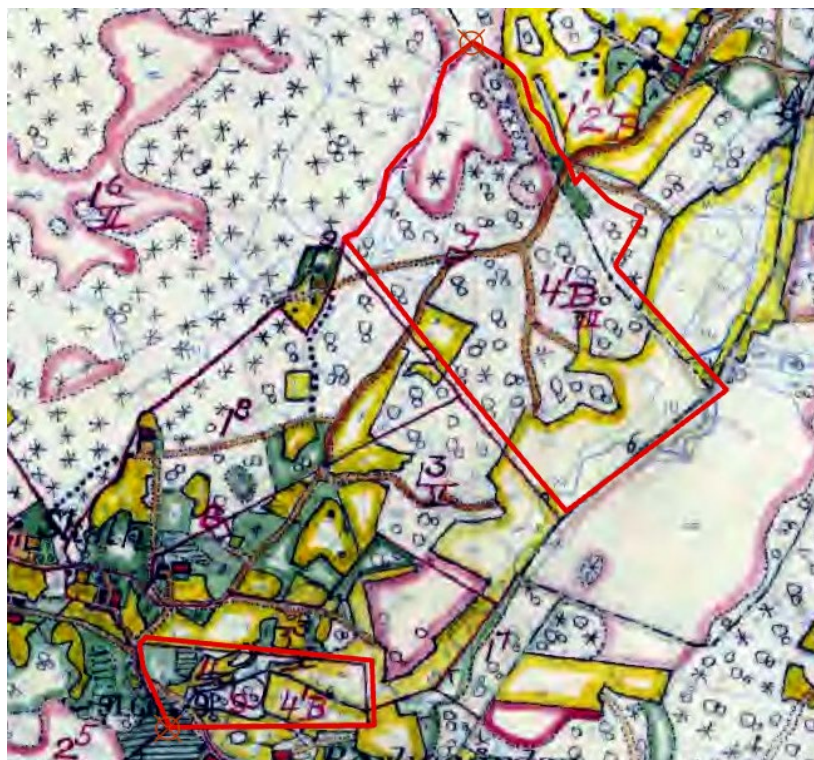
1800-talet av ängs- och åkermark. Här låg Warragården, som givit naturreservatet dess namn. I Simontorpaån fanns en kvarnverksamhet, som spåren försvann helt efter omgrävningen av ån grävdes om år 1890. Idag har hävden upphört och området växer sakta igen. I området finns spår av fem olika husbehovstäcker.

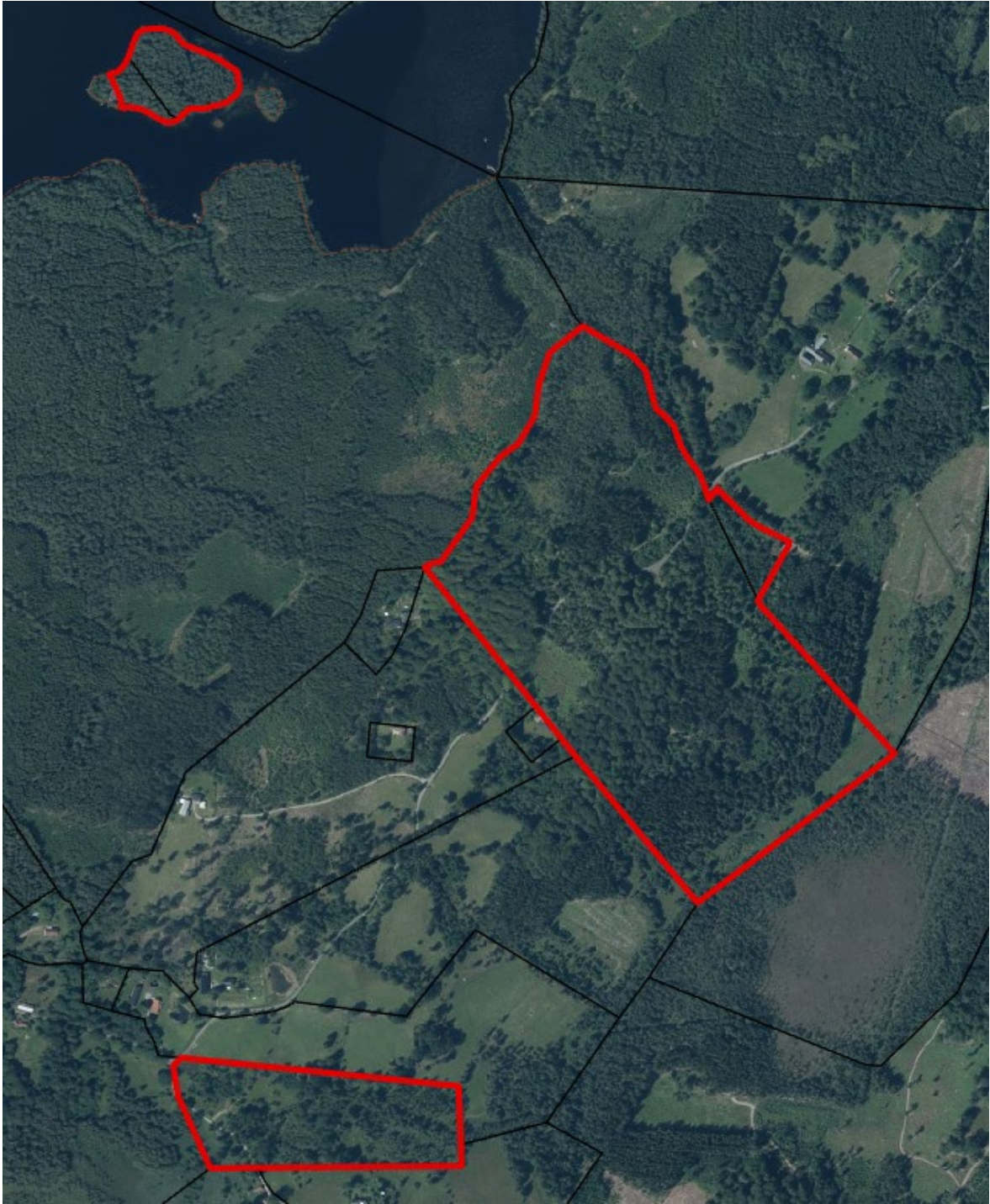
Figur 3 Karta från år 1705. Notera adellövskogens utbredning

Figur 4 Karta från år 1805 före rätningen av ån. Notera Warragården och skvaltkvarnen en bit uppströms bron

Figur 5 Ekonomiska kartan från år 1926-34. Vid denna tidpunkt var området som mest uppodlat (gula områden). Ädellövsboden var bestående

Figur 6 Ortofoto från år 2024. Notera granförekomsterna i området

2.2.3 Biologi och naturvärden

Den naturskogsliknade ädellövskogen utgör en av norra Skånes absolut bästa, hittills kända, lavlokaler. Här finns många träd som är vita av havstulpanlav och gröna av platt fjädermossa. På stammarna växer även ädellav (EN), rosa lundlav (VU), röd pysslinglav (VU), vedlavklubba (VU), lunglav (NT), orangepudrad klotterlav (NT), liten lundlav (NT), bokvårtlav (NT) och bokkantlav (NT), rutskin (NT), dvärgbägarlav (NT), rostfläck, lönnlav och guldlockmossa. Mängden död ved är tämligen hög och ökande.

Skogen utgörs främst av hedbokskog, med inslag av ek, lind och avenbok. Fältskiktet domineras av vitsippa med inslag av harsyra och ormbär. I området finns också en viss granförekomst som bör avvecklas. Fågellivet i ädellövskogen utgörs bland annat av spillkråka (NT), grönsångare (NT). Skogsduva, nötväcka och trädkryp.

En mindre myrmark ingår i området. En mindre del av denna utgör en öppen myrmark bevuxen med vitmossa, tranbär och enstaka myrliljor. Tall och gran dominerar med inslag av glasbjörk. Mängden död barrved är hög.

Ute i Örsjön ingår del av ön Feremossen som är cirka 1,4 hektar stor. Skogen består av sedan länge obrukad barrskog bestående av tall och gran. Mängden död ved är ökande.

Det totala virkesförrådet uppgår år 2025 till 3433 m³sk. I den volym har gran som avses tas ned (1653 m³) och ersättas med ädellöv och utfallande gallrat virke från trädklädd betesmark (275 m³). avräknats Marken har en produktionsförmåga som ligger på cirka 8,5 m³skha och år.

Odlingslandskapsdelen vid byn Kylan består av rester av ett mer öppet odlingslandskap. Här finns fortfarande riktigt grova ekar och efterträderare till dessa, grov lind, alar och hassel. Ängspartierna består bland annat av åkervädd, mindre blålocka, gulmåra och johannesört. Fuktigare trädlösa delar är bevuxna med älgört med inslag av strandlysing. Området har stor betydelse för den lokala pollineringsfaunan. Precis utanför naturreservatet ligger Hildings äng, ett ängsområde med bland annat 1000-tals Jungfru Marie nycklar (4564 stycken år 2018) och ängsvädd. Inom vilken slåtter sker årligen.

2.2.4 Friluftsliv

Området nyttjas i dagsläget troligen främst av personer boende i Kylan och av personer som är intresserade av arter, specifikt lavar och mossor. I den nordöstra delen finns en mindre parkeringsplats och skogsbruksvägar som skulle kunna gå att koppla ihop till en kortare rundslinga för allmänheten. Det finns dock inga planer på att göra detta område till något besöksobjekt.

2.2.5 Vad kan påverka området negativt?

- Bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsavverkning, skogsplantering och täktverksamhet.
- Avverkning av skog inom området.
- Avverkning av hålträd och kvarstående döda eller döende träd inom området eller i omkringliggande områden.

- Avverkning av grova träd, senvuxna träd, socklar, hålträd, döda eller döende träd inom området eller i omkringliggande områden. Borttagning och bortforsling av markliggande död ved.
- Borttagning och bortforsling av död ved.
- Brist på föryngring av ersättningsträd till gamla och grova träd.
- Hårt betestryck från klövvilt som förhindrar föryngring av träd.
- Utdikning, dränering och andra ingrepp som ändrar de hydrologiska förhållandena.
- Skötsel som avlägsnar kantzoner och skapar skarpa gränser mellan olika markslag.
- Nedfall av luftföroreningar och luftburet kväve. Kvävenedfall påskyndar igenväxningen och kan påverka artsammansättningen i områdets naturtyper.
- Störningar kopplade till klimatförändringarna som till exempel omfattande sommartorka, förändrat stormmönster med följd att träd faller i förtid.
- Införsel och spridning av invasiva och främmande arter.
- Nya sjukdomar och skadeorganismer som redan är införda eller har potential att bli ett problem om de införs.

3 Övergripande mål och åtgärder

3.1 Övergripande mål

Bevarandemålen är långsiktiga och det som gäller när området har gynnsam bevarandestatus. Det är viktigt att påpeka att de måste revideras allt eftersom ny kunskap kommer fram.

Ett övergripande bevarandemål för typiska arter i området är:

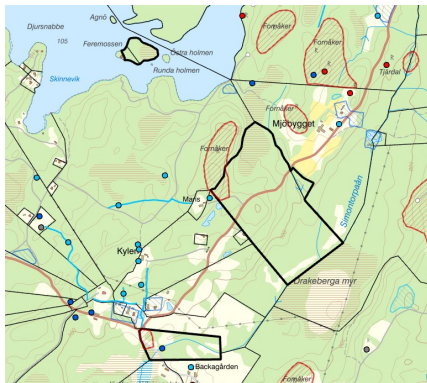
- Artrikedomen och arttätheten i områdets befintliga habitat ska bevaras och utvecklas.
- Förekomsten av rödlistade växt-, svamp- och djurarter, som är knutna till området, ska bevaras och utvecklas, så att de kan föryngra sig i långsiktigt livskraftiga populationer.

3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder

- Återskapa om möjligt en mer naturlig hydrologi.
- Återför delar områden med gran till ädellövskog.
- Skapa mer död och döende ved.
- Hävda delar av landskapet genom bete och slåtter.
- Vidta åtgärder för att stärka hotade arter.

3.3 Forn- och kulturlämningar

Naturreservatet berörs av två registrerade fornlämningar. Inom odlingsmarksområdet finns en gårdstomt, med äldsta skriftliga belägg från 1563. Idag finns enbart jordkällaren, några fruktträd och bärbuskar kvar. Det finns uppgifter om att en skvaltkvarn har funnits i Simontorpaån år 1621. Kvarlämningen är borta sedan omgrävningen av ån år 1890. Inom nordvästra delen av ädellövskogen finns ett mindre område med odlingsrösen.

Figur 7 Registrerade fornlämningarnas lokalisering

Vid ingrepp i och invid fornlämning krävs tillstånd enligt kulturmiljölagen 2 kap 1989:850; samråd ska ske med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet innan åtgärd påbörjas. Det gäller exempelvis vid grävning. I samband med avverkning av träd och utkörning av virke som berör fornlämning krävs samråd eftersom det finns risk för skada på fornlämning. Røjningsavfall får inte läggas på eller invid fornlämning.

Träd och buskar som växer på eller intill jordordkällaren ska tas bort. Jordkällaren bör förses med en dörr av ohyvlat virke med glipa lämplig för fladdermöss högst upp. Då kan källaren fungera som lämplig överdagningsplats.

3.4 Konsekvenser av klimatförändringar

Vegetationszonerna kommer att flytta sig norrut i en takt som många arter inte hinner med i. Växtsäsongen kommer att förlängas med ökad igenväxningstakt av betesmarker. Den prognostiserade ökade nederbördsmängden (15%) framför allt vintertid, kan komma att gynna utvecklingen lövsumpskogarna i området. De befarade torrare somrarna kan dock motverka denna utveckling. Ädellövskogen kan komma att gynnas genom ett varmare klimat, men träd och fåltsskikt kan likväl drabbas av omfattande torkskador med artförsvinnande som följd. Det kan uppstå problem för betesdjur med långvarig hetta och torka. Ett varmare klimat kommer att gynna spridning av invasiva arter till naturreservatet som slår ut den inhemska floran och faunan.

Exempel på skötselåtgärder för att motverka eventuella problem orsakade av klimatförändringar:

- Förflyttning av arter.
- Motverka igenväxning genom röjning, slåtter, bränning, förändrad betessång.
- Problem för betesdjur: säkrad dricksvattenförsörjning, solskydd, betesplanering/fållindelning.
- Öka återvätningen i området.
- Bekämpande av främmande och invasiva arter.

3.5 Populationsstärkande åtgärder

Nedan nämns specifika åtgärder för några arter som finns eller har funnits inom området. Förvaltaren har möjlighet att inom naturreservatet inplantera av länsstyrelsen ansedda lämpliga arter som naturligt ska finnas i biotoperna och utföra specifika åtgärder även för dessa arter.

3.5.1 Åtgärder för fladdermöss

Flera fladdermusarter är i stort behov av hålträd för överdagning och yngling. Hålträd bör därför tillskapas. Under en övergångsperiod innan det finns tillräckligt med hålträd bör holkar sättas upp. Totalt bör minst 5 holkar i ädellövskogen sättas upp. Vidare bör jordkällaren optimeras för fladdermöss genom att den förses med en dörr av ohyvat virke med en glipa längs upp.

3.5.2 Åtgärder för skogsduva.

Skogsduva är en karaktäristisk art för äldre bokskogar. Den var tidigare rödlistad (2005). Skogsduvan kräver hålträd för sin häckning. Studier har visat att det är just avsaknaden av lämpliga bohål som är begränsande för arten. Holkar med ingångshålet 10 cm utgör en utmärkt bostad för dessa fåglar. Totalt bör minst 3 holkar sättas upp.

3.5.3 Åtgärder för stare

Staren har minskat i stor omfattning i centrala och norra Skåne och klassas i dagsläget av Artdatabanken som sårbar (VU). Staren födosöker på av nötkreatur eller av häst betade områden och är beroende av bohål för sin häckning. Test har gjorts med uppsättning av holkar med mycket gott häckningsresultat redan påföljande häckningssång. Totalt bör minst 5 holkar sättas upp.

3.5.4 Åtgärder för vedlevande skalbaggar, fjärilar, humlor och bin

Flera arter av vedlevande skalbaggar, fjärilar, humlor och bin födosöker inom de hävdade markerna. Många hotade vedlevande skalbaggar är dessutom helt beroende av pollen under sitt vuxna liv. För att stödja dessa arter bör den trädklädda betesmarken endast betas vintertid, under oktober-mars. Om vinterbete ej går att genomföra så behöver betesfredning i syfte att gynna blomning, fjärilar, humlor och bin ske årligen. Det betesfredade området bör vara minst 0,5 hektar och förläggas på torrare mark

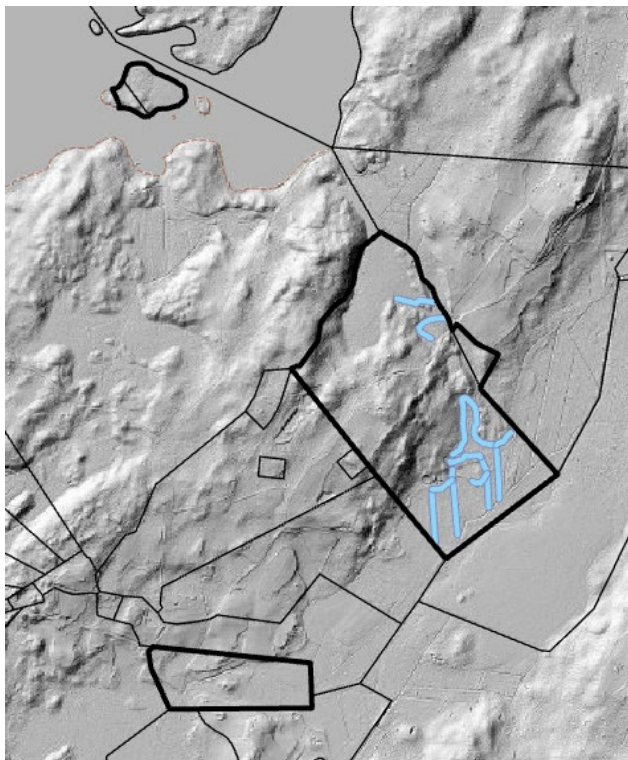
med rikare flora. Betespåsläpp bör först ske här 1 augusti. Stängselstolpar får vara av enklare sort, även metall. Det är förvaltaren som får avgöra var när och hur betesfredning ska ske.

3.5.5 Åtgärder för slåttergubbe Natura 2000-art (kod 1762)

Den trädklädda betesmarken utgör lämplig miljö för inplantering av slåttergubbe, *Arnica montana*, som är i behov av ökat livsutrymme. Det behöver finnas minst ett 20-tal exemplar för att kunna vara livskraftig. Mördarsniglar äter mycket gärna slåttergubbe, varför om dessa finns så är inplanteringen troligen tyvärr förgäves. Slåttergubbe är en bilaga V art i EU:s art- och habitatdirektiv som kräver särskilda förvaltningsåtgärder för att minska risk för insamling. Arten får ej plockas inom naturreservatet. Tyvärr är blommorna välsmakande, åtminstone för häst, ovan nämnda betesfredning bör åtminstone vart 5:e år omfattas av områden där slåttergubbe har inplanterats.

3.6 Hydrologisk restaurering

I området finns ett flertal avvattande diken som mynnar i Simontorpaån. Ån ingår i markavvattningsföretaget "Dikning i Drakaberga, Mjöbygget, Kilen år 1882". Utredning bör ske för att undersöka om det är möjligt att återvåta cirka 6 hektar mark inom naturreservatet, utan att det påverkar kringliggande fastigheter eller markavvattningsföretaget negativt.

Figur 9 De diken inom naturreservatet som efter utredning skulle kunna vara aktuella för igenläggning är markerade i blått

4 Skötselområden med mål och åtgärder

Naturreseptatet har delats in i sju olika skötselområden som kräver olika skötselåtgärder.

- Skötselområde 1 – Naturskogsliknade ädellövsog, cirka 7,9 hektar
- Skötselområde 2 – Ädellövsog – Restaurering varav gran, som ska övergå till naturskogsliknande ädellövsog, cirka 5,9 hektar
- Skötselområde 3 – Barrnaturskog, cirka 1,4 hektar
- Skötselområde 4 – Trädklädd betesmark cirka 4 hektar, varav restaureringsmark 4 hektar
- Skötselområde 5 – Skogsbevuxen myr, cirka 2,9 hektar
- Skötselområde 6 – Lövsumpskog, cirka 5,7 hektar
- Skötselområde 7 – Å, cirka 0,77 hektar

4.1 Skötselområde Naturskogsliknande ädellövsog, cirka 7,9 hektar

4.1.1 Beskrivning

Området består främst av äldre hedbokskog som är av naturskogskaraktär. Skogen är flerskiktad och mängden död ved är ökande. Här finns högstubbar, avbrutna toppar, splittrade stammar och liggande död ved. Vissa bokar har en mycket grov barkstruktur som anger hög ålder. Vissa grova bokstammar är helt draperade med mossor däribland plattfjädermossa. Området är ett av de hittills kända, med hotade lavar, bevuxna område i Osby kommun. Här finns bland annat ädellav (EN), röd pysslinglav (VU), rosa lundlav (VU), bokkantlav (NT) och bokvårtlav (NT). På boklågor förekommer ved-lav klubba (NT). Fältskiktet är fläckvis förekommande och består främst av blåbärsris. Fågellivet utgörs bland annat av grönsångare (NT), spillkråka (NT), nötväcka och trädkrypare.

Figur 10 Naturskogsliknade ädellövsog

4.1.2 Bevarandemål

- Flerskiktad ädellövskog främst bestående av bok med inslag av till exempel lönn, lind, avenbok, fågelbär, hassel och ek. Krontäckningen bör ligga kring 80% för att släppa ner ljus till fältskiktet.
- Mängden död ved i olika nedbrytningsstadier och olika grovlekar i form av döda träd, högstubbar och lågor ska vara riklig. Ett riktvärde bör vara minst 40 kbm/ha.
- Antalet grova träd bör vara minst 20 per hektar.
- Blåbärsris ska finnas spritt i området.
- Skogsduva bör häcka årligen i området.
- Gran ska ej förekomma inom skötselområdet.
- Invasiva och eller främmande arter ska inte förekomma inom skötselområdet.
- Området får vara mycket svårframkomligt.

Bevarandemålet bedöms vara uppnått.

4.1.3 Restaureringsåtgärder

- Punktvisa insatser för att gynna andra trädarter än bok. Med anledning av områdets höga lav värden, får bokar som fälls endast utgöras av yngre snabbväxta bokar.
- Røjning, ringbarkning eller fällning av samtliga granar över tid, så att det ej förekommer mer än 3 skogskubikmeter färsk gran per hektar. Risken för körska-dor medför att det ej är lämpligt att plocka ut dem ur naturreservatet. Grövre granar bör främst ringbarkas för att kunna fungera som boträd en tid innan de faller.
- Uppsättning och underhåll av minst 3 holkar för skogsduva och fem holkar för fladdermöss.

4.1.4 Skötselåtgärder

- Återkommande røjningar, utglesningar och fällningar i syfte att hålla bevarandemålet genom att fälla, ringbarka (både hela och delar av träd samt uppe i kronorna (gynnar termofila insekter)), lämna som högstubbe, knäcka och dra ner halva trädet, etc, med riktvärde 1–2 träd/ha och år. Därtill bör röthål anläggas i 0,5–1 träd/ha och år. Grova träd (över 40 cm i diameter i brösthöjd) bör ej fällas/ringbarkas eller göras hål i. Träd med hotade lavar eller mossor bör ej fällas.
- Spara och utveckla undertryckta senvuxna träd, i synnerhet av bok, med riktvärde på minst 10 per hektar.
- Røjning i uppkommande boksly och då prioritera andra ädla lövträd, före bok, vid røjning, likväl som bokdominansen i området ska bestå.
- Røjning av eventuellt inväxande granar.
- Borttagande av invasiva och eller främmande arter.

4.2 Skötselområde Ädellövskog – Restaurering, varav gran som ska övergå till naturskogsliknande ädellövskog, cirka 5,9 hektar

4.2.1 Beskrivning:

Två områden (4 bestånd) som består av planterad gran i åldrarna 65 till 5 år samt ett bestånd med nyplanterad björk. Dessa områden, som ligger på moränmark ska omföras till ädellöv. Volymen gran som kan ge ett netto bedöms (år 2025) till cirka 384 m³.

Figur 11 Ädellöv förekommer sparsamt i vissa granbestånd

Figur 12 Björkplantering som ska omföras till ädellöv

Figur 13 Yngre granplantering på moränmark

4.2.2 Bevarandemål:

- Det samma som för skötselområde naturskogsliknande ädellövskog, men med undantag att mängden björk får och rönn och salix ska vara hög under restaureringsfasen.

4.2.3 Restaureringsåtgärder:

- Befintliga granproduktionsskogsmarker slutavverkas snarast. Stam och grot ska utköras ur naturreservatet. All avverkad gran tillfaller staten.
- Om lövträd förekommer inom granplanteringarna ska dessa värnas och i möjligaste mån sparas.
- Skogsmaskiner får ej skada kulturlämningar, ex röjningsrösen. Markskador i övrigt ska begränsas så långt möjligt. Förekommande bäckar får ej köras sönder.
- Stödplantering bör ske av främst lönn, lind, avenbok, fågelbär, hassel och ek. Inhägnad behöver ske pga viltbete. Lokalt frö och plantmaterial ska användas. Bok förväntas etablera sig på naturlig väg.
- Kontinuerlig röjning i det uppväxande trädbeståndet. Stödplanterade lövträd ska prioriteras framför uppkommande björk och bok.
- Fortsatt röjning av uppkommande gran.
- Borttagande av invasiva och eller främmande arter.

När restaureringsåtgärderna har genomförts och bevarandemålet är nått ska området övergå till skötselområdet Naturskogsliknande ädellövskog.

4.3 Skötselområde Barrnaturskog, cirka 1,4 hektar

4.3.1 Beskrivning:

Ön Feremossen ute i Örsjön är bevuxen med barrskog, främst tall och gran, med glasbjörk närmast sjökanten. Området har inte varit föremål för skogsbruk i modern tid, medförande att träden är gamla. Områdets begränsade storlek och svårighet att komma till, medför att bekämpningsåtgärder vid eventuella barkborreangrepp inte synes motiverade. Här kan i stället arter som bland annat äter granbarkborrar finna en reträttplats i ett i övrigt hårt brukat skogslandskap.

Den lilla ön är bebodd. Utanför naturreservatets västra gräns ligger en stuga.

Figur 14 Ön Feremossen

4.3.2 Bevarandemål:

- Barrnatskog bestående av tall, gran och glasbjörk.
- Området får vara mycket svårframkomligt.

Bevarandemålet är uppnått.

4.3.3 Skötselåtgärder:

- Inga åtgärder.

4.4 Trädklädd betesmark cirka 4 hektar, varav restaureringsmark 4 hektar.

4.4.1 Beskrivning:

Tidigare inäga inom byn Kylan. Här låg gården Warragården, som givit naturreservatet sitt namn. Området ligger i en svacka med öppna marker både norr och söder härom. Landskapsbildsmässigt och kulturhistoriskt vore det lämpligt att området åter öppnades upp för att få det ungefärliga utseende som det hade på 1940-talet. Strax väster om naturreservatet ligger Hildings äng, en slåtteräng med en mycket hög artdiversitet med bland annat 1000-tals Jungfru Marie nycklar (4564 stycken år 2018) och ängsvädd. Frön härifrån skulle kunna stärka upp flora väsentligt i naturreservatet.

Området har mycket stor betydelse genom sina blommande örter för pollinerande insekter och vedlevande skalbaggar som är beroende av nektar och pollen. I betesmarken finns flera äldre grova ekar och lindar med ett rikt inslag av björk, hassel, avenbok, rönn, ask, skogslönn. Områdesvis är igenväxningen mycket påtaglig. Ett område med planterad björk ingår också. Topografin är mycket varierande med torra kullar till blöta marker, söder om ån finns en igenvuxen högörtäng rikligt bevuxen med älggräs. Floran på de mer öppna delarna utgörs bland annat av åkervädd, gulmåra,

daggekåpa, johannesört och mindre blålocka. Väddsandbi och ängshumla har påträffats i området. Fågelfaunan utgörs bland annat stare (VU) och svartvit flugsnappare (NT).

Figur 15 Flora på torrare mark

Figur 16 Flora på fuktigare mark

4.4.2 Bevarandemål:

- Årligen betat område med tät grässvål och förekomst av träd som ek, lind, apel, björk och hassel samt buskar som hagtorn.
- Täckningsgraden av träd och buskar bör ligga kring 15%.
- Grova träd av ek och lind ska förekomma.
- Området ska hävdas så att förnaansamlingen kan anses vara ringa.
- Området bör hävdas med nötkreatur eller häst. Vegetationen ska generellt sett domineras av hävdgynnade arter. De hävdgynnade arterna ska ges möjlighet att blomma och sprida frön.
- Stare och svartvit flugsnappare bör årligen häcka i området.

Bevarademålet är ej uppnått, då igenväxningen är alltför påtaglig.

4.2.3 Restaureringsåtgärder:

- Avverkning av träd och buskar, helst med uppdragning av sly. Virket ska utköras ur naturreservatet medan sly och grenar får eldas på lämplig plats. En indikation är ett uttag på kring 250–300 m³sk, räknat på år 2025 års volym.
- Inhägnad av området eller, om det är tillåtet med "no fence systemet".
- Uppsättning av minst fem starholkar (VU) och två holkar för svartvit flugsnappare (NT).
- Inplantering av slättergubbe, se kapitel 3.4.5 och andra i närområdet förekommande ängsväxter.

Figur 17 Björkplantering

Figur 18 Igenväxande trädklädd betesmark

4.2.4 Skötselåtgärder:

- Vid behov får avverkning och bortforsling av träd och buskar ske.
- Bete ska helst ske med nöt och/eller hästar. Fårbete är förbjudet, från 1 april till 30 augusti.
- Djur som används för hävd av området och som avmaskats bör ha en karenstid på 14 dagar innan betespåsläpp.
- Markerna är lämpliga för vinterbete (oktober-mars) för häst med betesuppehåll sommartid. Detta skulle resultera i en kraftigt ökad blomning och vintertid kraftigt ökad betning av knopp och kvist.
- Om vinterbete ej går att genomföra så behöver betesfredning i syfte att gynna blomning, fjärilar, humlor och bin ske årligen. Det betesfredade området bör vara minst 0,5 hektar och förläggas på torrare mark med rikare flora. Betespåsläpp bör först ske här 1 augusti. Stängselstolpar får vara av enklare sort, även metall. Det är förvaltaren som får avgöra var när och hur betesfredning ska ske.
- Tillse att uppsatta holkar uppfyller sitt syfte.

4.5 Skötselområde Skogsbevuxen myr, cirka 2,9 hektar

4.5.1 Beskrivning

Skogsbevuxen myrmark, som på år 1947 års karta visar ett i det närmaste öppet område med enstaka träd. Trädsiktet domineras idag av tall i åldern 70 år med ett underskikt av gran. Området har ej gallrats. Inom området finns en blötare mindre glänta med ett väsentligt lägre trädsikt, främst bestående av tall, gran, vårtbjörk och salix. Fältsiktet utgörs här av vitmossor med inslag av tuvull, vattenklöver, bladvass och myrlilja.

Figur 19 Skogsbevuxen myr

Figur 20 En glänta i den skogsbevuxna myren

4.5.2 Bevarandemål

- Skogsbevuxen myr med tall och björk. Skogen bör vara gles och luckig. Kron-
täckningen bör vara mellan 30–70%. Den trädklädda myrmarken ska utgöra en
fullgod levnadsmiljö för bland annat olika vitmossor och myrlilja. Mängden död
ved ska vara hög.

I dagsläget anses området ha en icke-fullgod bevarandestatus beroende på att områ-
det är under igenväxning som medför en allt mörkare miljö.

4.5.3. Restaureringsåtgärder

- Utredda om det är möjligt att återvåta området, utan att det negativt påverkar
mark som ligger utanför naturreservatet. Vid en återvåtning återuppstår ett ti-
digare naturligt tillstånd för området. Mängden död ved bedöms initialt öka
och granen kommer få svårt att klara sig i området. Detta leder till en mer öp-
pen miljö som kommer gynna fåltskiktsarterna och en ökad koldioxidinbind-
ning genom upphörd nedbrytning av torven och en påbörjad torvtillväxt.
- Om det ej skulle vara möjligt att genomföra ovanstående bör skötselåtgärder i
form av naturvårdsgallringar (fällning, ringbarkning etc) i syfte att uppnå beva-
randemålet genomföras. Mängden nytillkommen död barrved får inte stå i
strid med Skogsvårdslagens skogsskyddsparagraf. Allt avverkat material ligga
kvar som död ved.

4.5.4 Skötselåtgärder

- Om återvåtning sker bedöms det inte finnas något skötselbehov av området.
- Om återvåtning ej går att genomföra finns ett behov av återkommande natur-
vårdsgallringar (fällning, ringbarkning etc). Allt avverkat material ligga kvar
som död ved.
- Körskador får ej uppstå.

4.6 Skötselområde Lövsumpskog, cirka 5,7 hektar, varav restaurering 5,5 hektar.

4.6.1 Beskrivning

Tre delområden. Längst i sydväst på ömse sidor om ån har en tidigare blöt ängsmark de senaste decennierna vuxit igen med främst salix och en del klibbal. På grund av områdets begränsade areal, läge och nuvarande naturvärden har området i detta fall valts att läggas i detta skötselområde, vilket inte är helt optimalt. Ett alternativ skulle kunna vara att återuppta ängsbruket, eller periodvis återinföra bete, gärna då i sambete med utanför naturreservatet liggande ängsmark, Hildings äng. De andra två områdena i nordöst utgörs av i dagsläget dikad torvmark på vilken gran är planterad. Volymen gran som kan ge ett netto bedöms (år 2025) till cirka 1269 m³. Området mot ån brukades enligt flygbild från 1947 som åker. Enstaka klibbalar, glasbjörkar och bokar finns i detta område. Vid en dikesigenläggning kommer fuktnivån att öka i området och troligen kommer en tät slyskog av klibbal och glasbjörk etablera sig. Med tiden kommer den att börja självgallra sig, vilket kommer gynna mindre hackspett (NT) som lever på insekter i klen död ved. Med tiden kommer skogen bli flerskiktad.

4.6.2 Bevarandemål

- Flerskiktad lövsumpskog bestående av främst klibbal, med inslag av glasbjörk, tall och andra lövträd.
- Mängden död ved i form av döda träd, högstubbar och lågor ska vara riklig.
- Gran ska ej förekomma inom skötselområdet.
- Området får vara mycket svårframkomligt.
- Främmande och eller invasiva arter ska inte förekomma inom skötselområdet.

Bevarandemålet bedöms kunna vara uppnått om cirka 80 år.

4.6.3 Restaureringsåtgärder

- Avverka och uttransportera gran.
- Utredda och eventuellt plugga diken. Området kommer då att bli blötare medförande att tillväxten för klibbal gynnas på bekostnads av övriga trädslag.

Figur 21 Planterad gran nere vid ån

4.6.4 Skötselåtgärder

- Rökning av uppkommande gran.
- I övrigt lämnas området för fri utveckling.

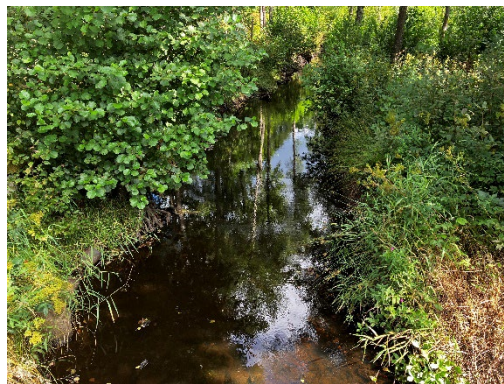
4.6 Skötselområde Å, cirka 0,77 hektar

4.6.1 Beskrivning:

Simontorpaån ingår på en sträcka av cirka 700 meter, varav på en sträcka av cirka 400 meter ligger naturreservatet på båda sidor om ån. Delar av Simontorpaån omfattas av markavvattningsföretaget "Dikn. i Drakaberga, Mjöbygget, Kilen år 1882". Ån är fördjupad och kanaliserad. Enligt uppgift från närboende rensades delar av ån senast i mitten av 1980-talet. Delar av den gamla åsträckningen är fortfarande vattenförande i nordöstra delen av naturreservatet (skötselområde lövsumpskog). Eftersom ån inte är utpekad som nationellt- eller regionalt värdefullt vattendrag och omfattas i det närmaste i sin helhet av ett markavvattningsföretag samt att eventuella åtgärder skulle påverka kringliggande fastigheter bedöms det i dagsläget inte vara aktuellt med vare sig bevarandemål eller biotopförbättrande åtgärder.

Figur 22 En tidigare aktiv meanderbåge

Figur 23 Ån uppströms bron

5 Friluftsliv

I dagsläget nyttjas området endast sparsamt av närboende för rekreation. En mindre parkering finns i nordöstra delen av området samt en mindre parkeringsficka i den sydvästra delen. Naturreservatets geografiska läge och begränsade storlek medför att friluftslivet även framöver bedöms bli begränsat.

En enklare led planeras att anläggas i det nordöstra området om resurser finns tillgängliga. Föreslagen led är cirka 750 meter lång, varav cirka 310 meter går på redan befintliga skogsbilvägar och 440 meter skulle vara i behov av nydragning.

6 Jakt och fiske

I området förekommer jaktbart vilt. Undantag från föreskrifterna A2, A8 och C12 gäller för tillfälliga mobila jakttorn och därtill hörande utfodring med spridare som sprider majs eller spannmål i syfte att motverka omfattande mark- och vegetationsskador från vilt. De ska sättas upp inför jaktsäsongen och som tas bort efter avslutad jaktsäsong.

Undantag från föreskrifterna C4 och C9 gäller i samband med jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagstiftningens bestämmelser.

Undantag från föreskriften C8 gäller fiske efter kräftor.

7 Utmärkning av naturreservatets gränser

Gränsutmärkning ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslut om bildande av naturreservat har vunnit laga kraft. Gränsmarkeringar underhålls och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltar.

8 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

9 Uppföljning och revidering

9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med naturreservatet uppnås. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder.

9.2 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare, dock kan uppföljning av bevarandemålen medföra att skötselåtgärder måste anpassas efter ny kunskap.

9.3 Uppföljning av kostnader

Görs årligen av den som enligt avtal ansvarar för skötseln.

10 Kostnadsansvar och prioriteringar

Om det utgår annan statlig ersättning för skötsel av marker, till exempel miljöersättning, ersättning för restaurering etcetera kan inte föreslagna skötselåtgärder (eller motsvarande åtgärder) utföras eller finansieras av reservatsförvaltningen.

Tabell 1. Sammanfattning och prioritering av skötselplanens åtgärder. Prioritering inom intervall 1–3 där 1 är högsta prioritet att genomföra.

Markskötsel

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötselområde	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Genomförande av skötselområdenas mål	Löpande	Hela naturreservatet	Förvaltaren	1	Förvaltaren kan genom skötselavtal överföra ansvaret för vissa av ovanstående punkter.
Avverka barrbestånden	Snarast	Ädellövskog-restaurering och Lövsumpskog	Förvaltaren	2	Ej mer än 3 skogskubikmeter färsk gran per hektar
Restaurera skogar genom att skapa döende/död ved	Löpande	Naturskogsliknande ädellövskog, Ädellövskog-restaurering och Lövsumpskog	Förvaltaren	2	Åtgärderna görs motormanuellt

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötselområde	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Frihuggning, röjning, gallring och fällning för att uppnå bevarandemålet	Vid behov	Naturskogsliknande ädellövskog, Ädellövskog-restaurering och Lövsumpskog	Förvaltaren	2	-
Stödplantering av lövträd	Vid behov	Ädellövskog-restaurering	Förvaltaren	2	Lokalt frö eller plantmaterial
Stödinplantering/insådd av för biotoperna lämpliga arter	Vid behov	Hela naturreservatet	Förvaltaren	3	Lokal proveniens
Årligt bete	Årligen	Trädklädd betesmark	Förvaltaren/Arrendatorn	2	Helst vinterbete
Röjning av igenväxningsvegetation i betesmark	Löpande	Ängsmark	Länsstyrelsen eller den som inhämtar miljöstöd	3	-
Borttagande av invasiva och eller främmande arter	Löpande	Hela naturreservatet	Förvaltaren	2	-
Hydrologisk utredning	Snarast	Skogsbevuxen myr & Lövsumpskog	Ej klarlagt	2	-
Genomförande av restaurering av hydrologin	Snarast	Skogsbevuxen myr & Lövsumpskog	Ej klarlagt	2	-
Övervakning av florans, faunans och svamparnas utveckling	Vid behov	Hela naturreservatet	Förvaltaren	3	-
Revidering av skötselplan	Vid behov	-	Länsstyrelsen	3	Vid behov
Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder	Efter anvisningar från Naturvårdsverket	-	Länsstyrelsens naturvårdsförvaltning	2	-

Anläggningar

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötselområde	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	Snarast, sedan vid behov	Enligt bilaga A	Förvaltaren	1	Inklusive skyltställ
Uppsättning och underhåll av gränsmarkering	Snarast, sedan vid behov	Hela området	Förvaltaren	1	-
Underhåll av parkeringsplats	Vid behov	-	Förvaltaren	2	-
Anläggande av led	När resurser finns tillgängliga			3	Cirka 440 meter
Underhåll av led	Vid behov	-	Förvaltaren	2	Cirka 750 meter
Uppsättning och underhåll av holkar		Naturskogsliknande ädellövskog	Förvaltaren	1	Skogsduva 3 st Stare 5 st Svart-vit flugsnappare 2 st
Uppsättning av stängsel	Vid behov	Trädklädd betesmark	Förvaltaren	2	Ifall "no fence" systemet ej tillåts
Underhåll av stängsel	Vid behov	Trädklädd betesmark	Arrendatorn	1	-
Hållande med vattenkar till betesdjur	Vid behov	Trädklädd betesmark	Arrendatorn	1	Om å vattnet ej är lämpligt
Underhåll av vägar	Vid behov	-	Väghållaren	-	-

11 Rödlistade arter

Tabell 2. Förekomst av rödlistade arter som registrerats i artportalen:

Rödlistade arter uppdelade enligt Artdatabankens kategorier: Nationellt utdöd (RE); Akut hotad (CR); Starkt hotad (EN); Sårbar (VU); Nära hotad (NT); Kunskapsbrist (DD), (Artdatabanken 2020)

RE Nationellt utdöd	CR Akut hotad	EN Starkt hotad	VU Sårbar	NT Nära hotad	LC Livskraftig
------------------------	------------------	--------------------	--------------	------------------	-------------------

Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/ Annan fakta
Fåglar	grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	NT
Fåglar	svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	NT
Fåglar	björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	NT
Fåglar	spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	NT
Lavar	ädellav		EN
Lavar	rosa lundlav	<i>Bacidia rosella</i>	VU
Lavar	röd pysslinglav		VU
Lavar	lunglav		NT
Lavar	orangepudrad klotterlav		NT
Lavar	liten lundlav	<i>Bacidina phacodes</i>	NT
Lavar	bokvårtlav	<i>Pyrenula nitida</i>	NT
Lavar	bokkantlav	<i>Lecanora glabrata</i>	NT
Lavar	dvärgbägarlav		NT
Funga	vedlavklubba	<i>Multiclavula mucida</i>	VU
Funga	rutskinn		NT

Några övriga arter av intresse

Havstulpanlav, *Thelotrema lepadinum*

Platt fjädermossa, *Neckera complanata*

Bokfjädermossa, *Neckera pumila*

Barkkornlav, *Lopadium disciforme*

Klippfrullania, *Frullania tamarisci*

Rostfläck, *Arthonia vinosa*

Fällmossa, *Antitrichia curtipendula*

Lönnlav, *Bacidia rubella*

Nötkråka, *Nucifraga caryocatactes*

Skogsduva, *Columba oenas*

12 Källor

12.1 Skriftliga källor

- Strategi för formellt skydd av skog i Skåne län, Länsstyrelsen i Skåne län, rapport 2006:1
- Fakta skog 1, 2008, SLU, Gunnar Isacsson, Jörg Brunet
- Fakta skog 12, 2008 SLU, Örjan Fritz
- Restoration of beech forest for saproxylic beetles—effects of habitat fragmentation and substrate density on species diversity and distribution, Biodivers Conserv (2009) 18:2387–2404, Jörg Brunet & Gunnar Isacsson
- Kulturmiljöprogram för Skåne, Kulturmiljöprogram för Skåne 2006, Länsstyrelsen i Skåne län
- *Grön infrastruktur i Skåne – nulägesbeskrivning 2020*, Länsstyrelsen Skåne
- Naturvärdesöversikt - regionalt värdefulla områden för biologisk mångfald, Länsstyrelsen Skåne
- Värdeutlåtande, Svefa AB, 2025.

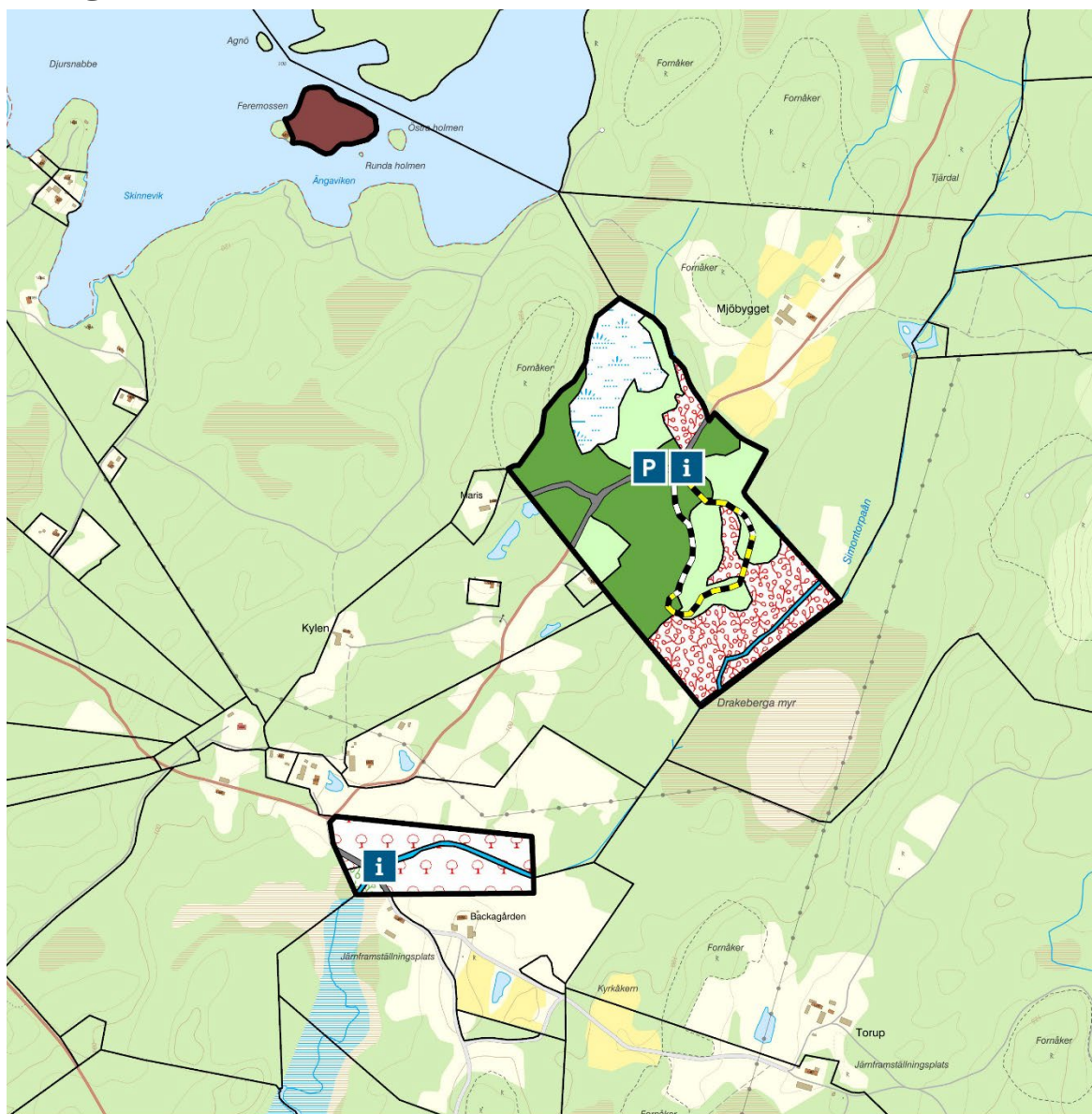
12.2 Kartor

- Rågångsätgärd 1796, 11-häj-22, Lantmäteriets kartservice
- Ägomätning 1806, 11-häj-25(inför laga skifte 1814), Lantmäteriets kartservice
- Häradsekonomiska kartan, 1926–34 Hästveda 3–28, Lantmäteriets kartservice
- Ekonomiska kartan 1976, Hästveda 3D8g76, Lantmäteriets kartservice
- Flygbild från 1947, Lunds universitet
- Övriga kartor och bakgrundskartor, Lantmäteriet. © Lantmäteriet Geodata-samverkan

12.3 Webbplatser

- Artportalen www.artportalen.se
- Artdatabankens artfaktablad <http://www.artdata.slu.se>
- Viss (Vatteninformationssystem Sverige) hemsida 2023-12-06:

Bilaga A Skötselområdeskarta

Bilaga A, Skötselområdeskarta

Naturresevat

Skötselområden

Naturskogslignande ädellövskog

Ädellövskog - restaurering

Lövsumpskog varav restaurering

Barnnaturskog

Skogsbevuxen myr

Trädklädd betesmark varav restaurering

Å

Anläggningar

Parkeringsplats

Informationsskylt

Befintlig led

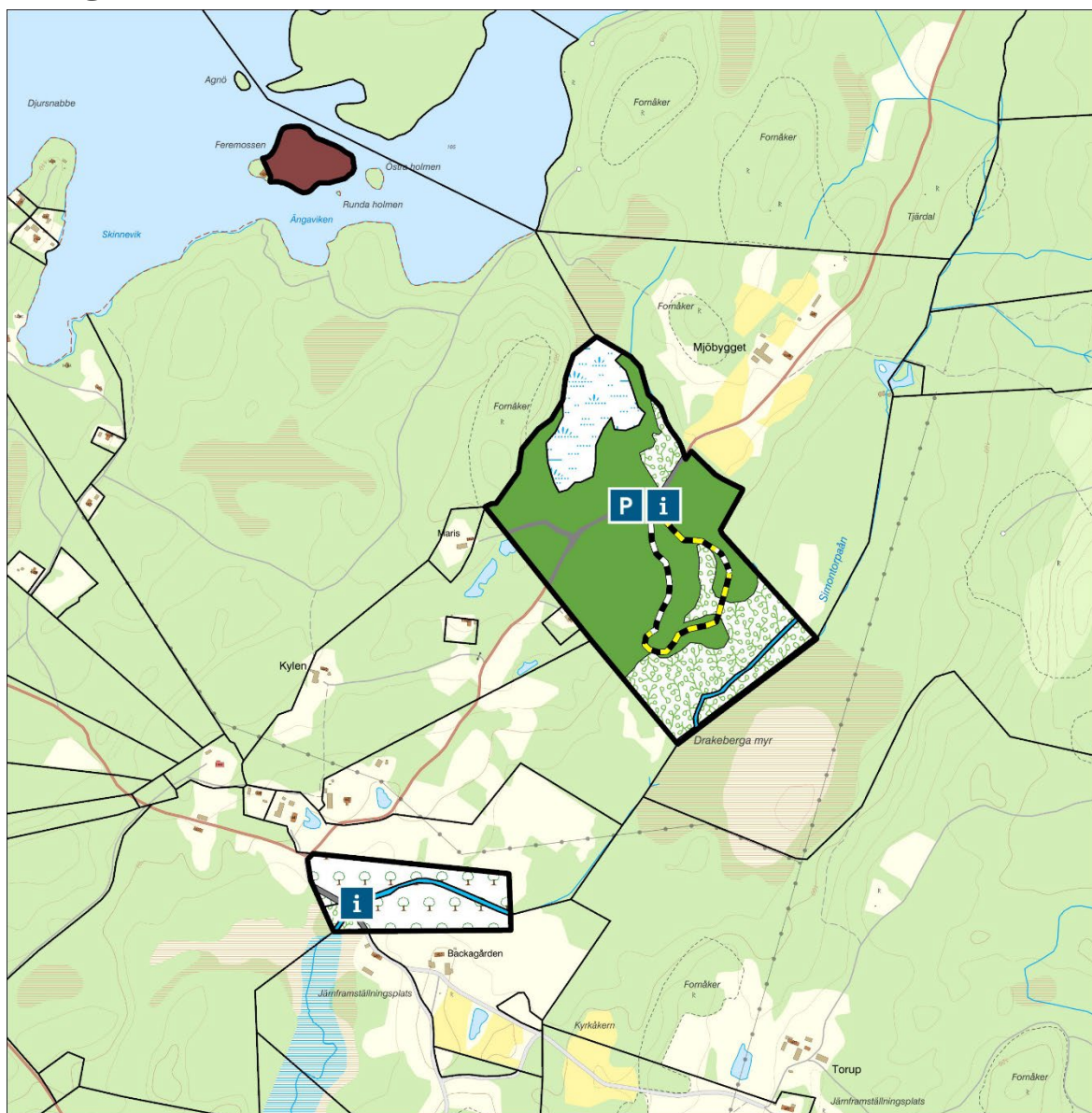
Ny led

Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr 22268-2025

© Länsstyrelsen Skåne
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga B Målbildskarta

Bilaga B, Målbildskarta

 Naturresevat

Skötselområden

- Naturskogsliknande ädellövskog
- Lövsumpskog
- Barrnaturskog
- Skogsbevuxen myr
- Trädklädd betesmark
- Å

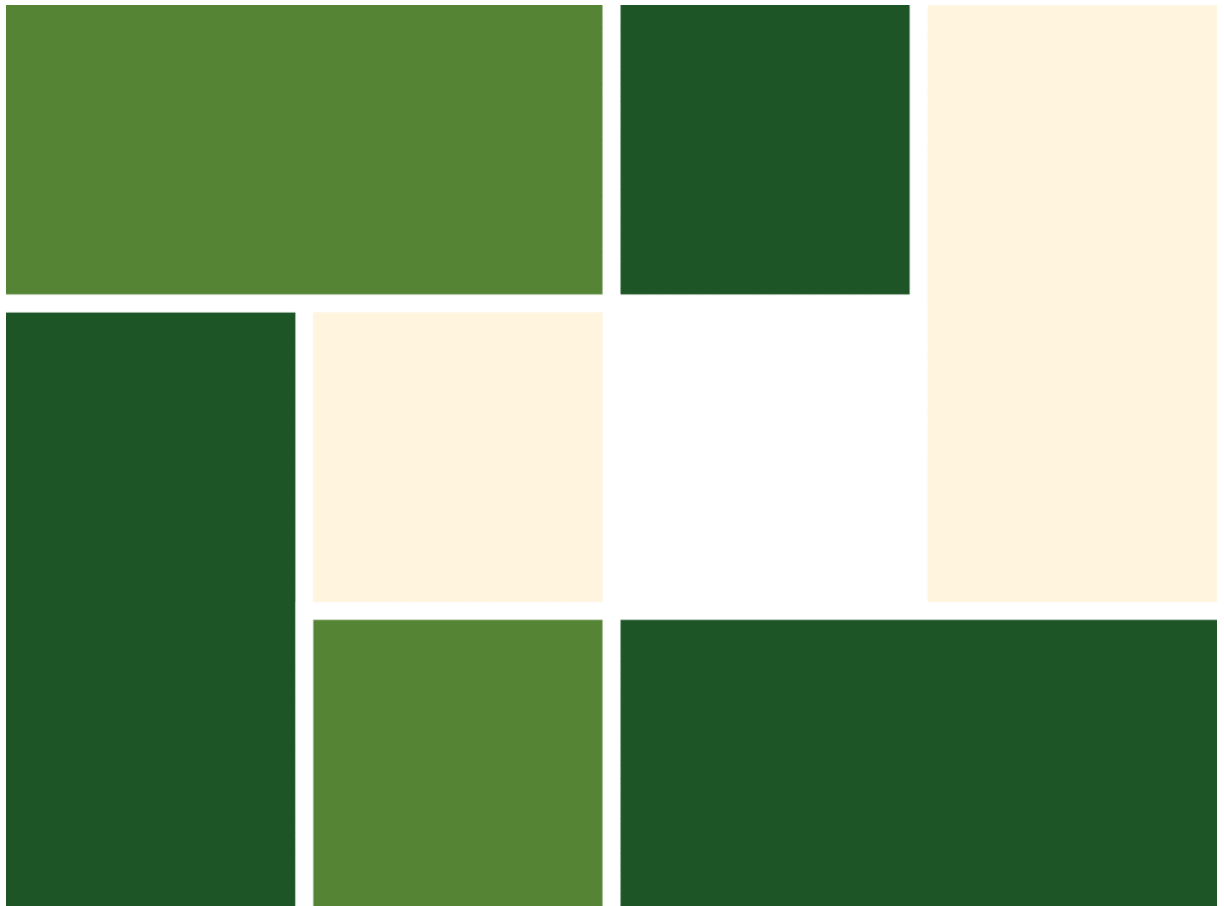
Anläggningar

- Parkeringsplats
- Informationsskylt
- Befintlig led
- Ny led

Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr 22268-2025

© Länsstyrelsen Skåne
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

Bilaga 5. Inkomna yttranden och bemötande

Tillhör beslut den 19 januari 2026 om bildande av naturreservatet Warragården i Osby kommun.

Skogsstyrelsen: ser positivt på att naturvärdena i området skyddas långsiktigt enligt presenterat underlag och tillstyrker förslaget till bildandet av naturreservatet.

Trafikverket: vill med nedan text förtydliga hur Trafikverket ser på vad undantagen för väghållning innebär:

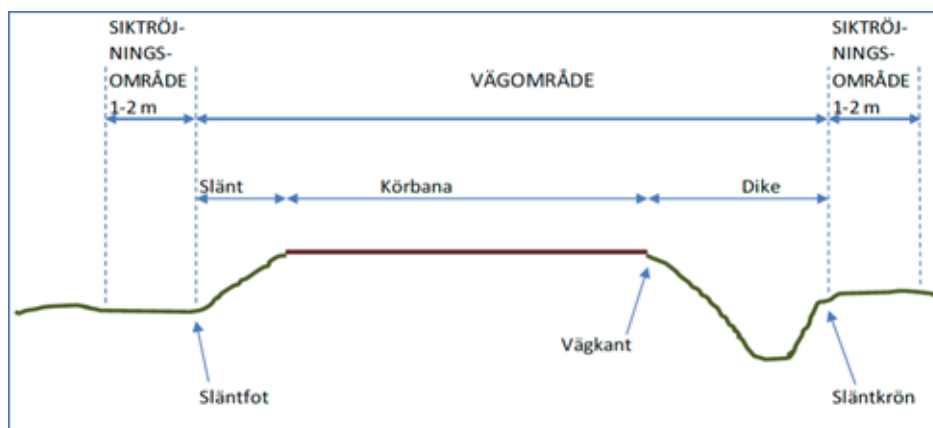
Väghållning

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att inom vägområdet vidta alla för vägens bestånd och brukande nödvändiga åtgärder så som till exempel asfaltering av befintliga vägar, hyvling, grusning, dammbindning, trädfällning, sly- och buskröjning, trumbyten, snöröjning och halkbekämpning.

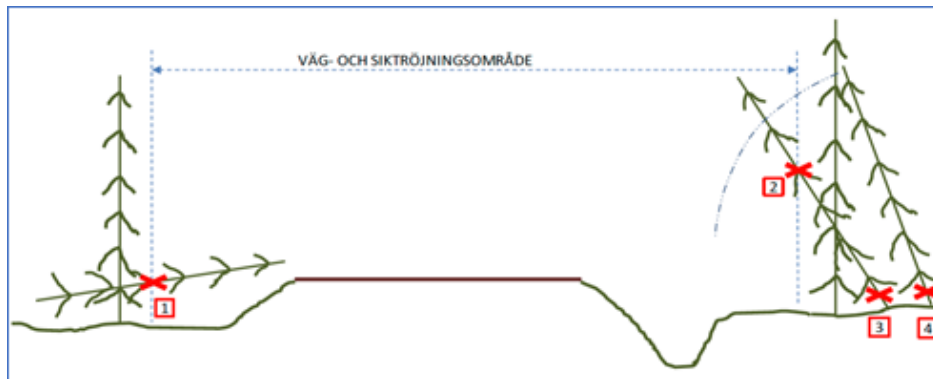
Siktröjningsområde

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren vidare rätt att fälla träd och röja sly och buskar inom siktröjningsområdet, intill en bredd av en meter där vägen är i huvudsak rak och intill en bredd om två meter i innerkurvor.

Definitioner av vägområde, siktröjningsområde och väganläggningens olika delar framgår av nedanstående principskiss.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att fälla och/eller kapa farliga kantträd m.m., i enligt med nedanstående principskiss.

Nedfallna träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas i gränsen för siktröjningsområdet (1). Lutande träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas vid gräns för siktröjningsområdet (2) alternativt vid rot (3). Lutande träd utanför siktröjningsområdet som riskerar att inkräkta i eller falla in i siktröjningsområdet och/eller vägområdet får kapas vid rot (4). För samtliga fall gäller att fällda och/eller kapade träd, delar av träd med mera ska kvarlämnas i terrängen, dock alltid utanför gräns till siktröjningsområdet.

Trafikverket har inga övriga synpunkter.

Länsstyrelsen: Drift och underhåll av ledningar kan fortgå precis som tidigare.

Skanova (Telia Company) AB: har markförlagda teleanläggningar inom området. Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Skanova behöver ha möjlighet att underhålla ledningar i området och önskar att hänsyn tas till detta.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan. Kontakta <https://www.ledningskollen.se>

Kabelanvisning beställs via Ledningskollen.se

För ledningssamordning kontakta telia-natforvaltning@teliacompany.com

Länsstyrelsen: Drift och underhåll av ledningar kan fortgå precis som tidigare.

SGU: Avstår från att yttra sig.

Lunds botaniska förening: Föreningen är klart positiv till bildandet av reservatet så att dess höga naturvärden kan bevaras och utvecklas. Jag har följande att yttra om vissa skötselområden:

Ädellövskog: I avsnittet om ädellövskogen att det värt att notera att det utöver den höga lavmångfalden dessutom finns en rik mossflora. Inga rödlistade mossor har rapporterats inom reservatet hittills,

men den naturskogsliknande ädellövskogen och på längre sikt restaureringsskogen utgör en lämplig miljö för etablering av dessa.

Trädklädd betesmark / Äng: I den trädklädda betesmarken vore det mer ändamålsenligt om avverkat virke ”kan”, inte ”ska”, utköras ur naturreservatet. Vissa trädslag kan vara lämpliga att placera i restaureringsskogen för att hjälpa med att öka mängden död ved under restaureringsfasen. Även i själva betesmarken kan död ved hitta sin plats, då den kan gynna andra arter knutna till död ved som kräver öppnare förhållanden än de som återfinns i skogen.

Betesmarken ha förmodligen potential att uppnå liknande artsammansättning som intilliggande Hildingsängen. Därifrån kan ängsväxter sprida sig i reservatet när förhållandena har förbättrats efter restaurering. Den fuktigare delen av betesmarken med dominans av älggräs borde med rätt åtgärder kunna ge plats för en högre växtdiversitet, vilket i sin tur kommer gynna en bredare grupp av blombesökande insekter.

Innan växter inplanteras borde först konsekvenser av återvätning i lövsumpskogen undersökas, eftersom igenläggning av diken skulle kunna påverka vattenförhållandena och Simontorpaåns flöde nerströms, dvs möjligtvis också betesmarkens hydrologi. Sådan utredning skulle underlätta effektivt val av arter och plats för inplantering. Bra kandidater för eventuell inplantering kan vara svinrot (NT), som nyligen har på hittats nära reservatet, och brudborste, som i alla fall för 20 år sedan fanns i området.

(NB: i förslaget står det att det är ängsnycklar (*Dactylorhiza incarnata*) som finns i Hildingsängen, dock är det Jungfru Marie nycklar (*D. maculata* subsp. *maculata*) som har rapporterats därifrån. Websidan som nämner att det i 2018 hittades 4564 individer i ängen visar dessutom en bild på Jungfru Marie nycklar.)

Lövsumpskog: Om dikesigenläggning sker ska även detta tas hänsyn till i planer om den föreslagna vandringsleden, eftersom det kan uppstå behov av spångar för att säkra framkomligheten utan att medföra markskador.

Övrigt: Det bör också påpekas att förslagets text är i behov av finjustering då stavfel, grammatikfel, och ofullständiga meningar förekommer rikligt.

Länsstyrelsen: Anledningen till skrivningen att avverkat virke ska köras ut ur betesmarken är att denna utgör igenväxningsvegetation, dvs klenare dimensioner och kvarlämnade bedöms göra större skada

än nytta i samband med restaureringen. Vidare råder det inte brist på klen ved i skogen utan grövre dimensioner varför det inte är aktuellt att lägga ut det avverkade materialet på annan plats i naturreservatet. Länsstyrelsen kommer låta utföra hydrologisk undersökning innan diken läggs igen så att mark utanför naturreservatet ej påverkas negativt. Länsstyrelsen har korrigerat till Jungfru Marie nycklar. Leder kommer att anpassas efter rådande markfuktighet. Länsstyrelsen har gjort en del språkliga förbättringar.

Yttrande som inkommit efter remisstiden:

E.ON: tillstyrker förslag till beslut om naturreservat under förutsättning att nedanstående

yrkanden om ändringar i föreskrifter införs, i annat fall motsätter sig E.ON förslaget till beslut.

Yrkanden

Att det i undantagen från föreskrifter framgår att:

- Normalt underhåll omfattas av akut och skogligt underhåll
- Tillåter motordrivna maskiner i, till och från ledningsstråket, även innefattande parkering av fordon
- Akuta åtgärder får ske men att samråd/meddelande till Länsstyrelsen kan ske i efterhand
- Det ska framgå i föreskrifterna att förändring av elnätet får tillståndsprövas
- Toppning och beskärning utanför skogsgatan inte ska vara dispenspliktigt.
- Att dispensförfarandet helt utgår för befintliga anläggningar
- Det dispens ska meddelas om träd som är farliga för elledning växt upp och behöver tas ned
- Drönare är tillåtet vid ledning vid besiktning
- Det ska inte ska utgöra något hinder för att kunna ersätta befintligt luftledning med markförlagd kabel.

Bakgrund till yrkande

Inom det föreslagna naturreservatsområdet har E.ON ett lokalt elnät. Lokalnätet består av lågspänningsluftledningar som förser intilliggande fastigheter, se bifogad karta.

Kraftledningen omfattas även av Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter, ELSÄK-FS 2022:1.

Starkströmsföreskrifterna reglerar bland annat ledningskonstruktion, höjd över mark, avstånd från ledning till byggnad, brännbart upplag, parkeringsplatser, tillfartsvägar med flera verksamheter. För luftledningens bibehållande måste vi kunna utföra kontroll och skötseln enligt ELSÄK-FS 2008:3 inklusive ändringar i ELSÄK-FS 2010:3.

Underhåll/Röjning och reparation

För att säkerställa ellagens krav på säkra, tillförlitliga och effektiva elleveranser (3 kap. 1 § ellagen) måste E.ONs underhåll av elledningar även fortsättningsvis kunna genomföras och bedrivas på ett rationellt och kostnadseffektivt sätt.

Bestämmelserna i naturreservatsföreskrifterna får inte utgöra hinder för vårt framtida, planerade och regelbundna skogliga underhåll av ledningsgatan, vilket t.ex. omfattar röjning och fällning av farliga kantträd. E.ON måste kunna utföra ett normalt skogligt underhåll inom en skogsgata på: 4-6 meter för en 0,4 kV-luftledning. Underhållet kan ske genom helikoptertoppning samt att därutöver ta bort enstaka, för ledningen, farliga träd utanför skogsgatan, se även vår hemsida eon.se/rojning Vid kabel- och linjefel eller andra typer av fel är det nödvändigt att få reparera ledningen. För att kunna utföra nödvändig drift och nödvändigt underhåll samt reparation av ledningarna är det en förutsättning att motordrivna maskiner kan framföras i samt till och från ledningsgatan och ledningsstråket. Detta innebär att schaktning/grävning måste få utföras där reparation och underhåll krävs.

Om det i naturskyddet ska ingå att kvarlämna fällda träd kan E.ON göra det under förutsättning att E.ON inte hålls ansvariga för skogsskyddet. Med hänsyn till det ovan framförda är det viktigt att det tydligt framgår av föreskrifternas undantag att körning men även parkering får ske för underhåll av ledningarna. Det är bra att det framgår av föreskrifterna att naturreservatet inte ska utgöra hinder för underhåll/ombyggnad/reinvestering. Det bör dock vara tydligt att även akut felavhjälpning som oftast innebär att man måste gräva är lovligt, se mer nedan.

Samråd och dispens

Reparationsåtgärder på en kraftledning kan vara av akut karaktär. Avbrott kan innebära påtaglig påverkan på människors säkerhet och välbefinnande och måste därför åtgärdas omedelbart.

Enligt ellagen får dessutom elavbrott inte vara längre än 24 timmar. Vid sådana tillfällen är ett tillstånds- eller dispensförfarande inte lämpligt. Vid akuta åtgärder vill därför E.ON att det i

beslutshandlingarna kompletteras med att samråd kan ske efter att arbetet inletts samt att dispensförfarandet helt ska utgå.

För planerade åtgärder på befintliga anläggningar anser E.ON att ett samråd med Länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ MB tillsammans med eventuella försiktighetsåtgärder är ett lämpligt förfarande.

Dispens från naturreservatets föreskrifter får enligt 7 kap 7, 26 §§ MB enbart ske om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med föreskriftens syfte. För att kunna uppnå god

leveranssäkerhet av el måste E.ON utan undantag kunna utföra ovan nämnda underhållsåtgärder. Därför motsätter sig E.ON kravet på dispens för redan befintliga ledningar.

E.ON är av uppfattningen att toppning och beskärning utanför ledningsgatan fortsatt bör få ske, skulle något träd däremot växa sig för stort behöver E.ON kunna ta bort sådana träd för att

kunna bibehålla el- och leveranssäkerheten i området. Det bör tydligt framgå i handlingarna att en sådan åtgärd ska kunna ges dispens.

Anslutningsplikt

Om det i framtiden blir aktuellt med förändring av elnätet och/eller nyanslutning inom eller i närheten av området, bör det framgå i reservatföreskrifterna att förändring av elnätet får tillståndsprövas. När en begäran om utökning av elnätet görs har E.ON har anslutningsplikt och kan inte neka en anslutning till elnätet.

Allmänna upplysningar

Vägar/GC-banor

Med anledning av elsäkerheten ska nätägaren kontaktas om en förändring av marknivån under eller bredvid kraftledningarna skulle ske. Detta gäller även när anläggningar såsom vägar, gångoch cykelbanor, etc ska anläggas. Om vägar kommer att spärras av med exempelvis bommar måste E.ON få tillgång till nycklar eller koder så att passage för drift och underhåll av ledningen kan ske.

Avverkning

Enligt skötselplanen ska träd avverkas i närheten av våra kraftledningar. För arbete under och bredvid kraftledningar gäller särskilda bestämmelser och både Elsäkerhetsverket starkströmsföreskrifter och Arbetsmiljöverkets föreskrifter måste iakttas. För att veta vad som gäller och kunna arbeta säkert, gå gärna in på länken till Elsäkerhets- och Arbetsmiljöverkets handbok "Arbete vid risk för elektrisk fara"

<https://www.elsakerhetsverket.se/omoss/publikationer/handbocker/arbete-vid-risk-for-elektrisk-fara/>
LN

Ledningsbevakning ska beställas vid arbete i närheten av strömförande ledning. Detta beställs via E.ONs kundsupport 0771-22 24 24, se även bifogat dokument "Arbete nära friledning".

Se även vår hemsida Fälla träd - Så utför du arbetet säkert -

<https://www.eon.se/rojning>

Bränning

E.ON vill uppmärksamma om att ledningen är av isolerad typ och i ett material som ej tål hög värme eller gnistbildning. Därav tillåter vi ej någon naturvårdsbränning i närhet av ledningen.

Jakttorn/Vindskydd

Byggnader, fågeltorn eller liknande får inte utan ledningshavarens medgivande uppföras på närmare avstånd än 10 meter från ledningens yttersta faslina

Stängsel/Staket

Om viltstängsel ska monteras ska fastighetsägaren alltid kontakta E.ON inför uppförande i närheten av kraftledningarna. Detta för att få uppgifter om vilka särskilda skyddsåtgärder som eventuellt erfordras.

Övrigt

E.ON förutsätter att hänsyn tas till ovanstående synpunkter samt att vi i fortsättningen kan sköta om våra anläggningar enligt gällande föreskrifter och standarder.

Länsstyrelsen: Drift och underhåll av ledningar och anläggningar får ske i fortsättningen precis som det tidigare har skett. Vilket tillåter motordrivna maskiner i ledningsstråket samt att på befintliga vägar nyttja er rätt att ta väg till ledningsstråk och parkering. Länsstyrelsen har lagt till undantag från föreskrifter gällande borttagning eller nedgrävning av befintliga luftledningar i ledningsgatan. Nyanslutningar till befintligt elnät är en dispenspliktig verksamhet, då nyanslutningen kan innebära grävning eller annan åtgärd i inom naturreservatet, som ej utgörs av ledningsgata. Det borde finnas goda möjligheter att ansluta nya abonnenter längs med ledningen, då naturreservatet är av en begränsad geografisk yta och ni har ledningar som löper runt om hela naturreservatet. Föreskrifterna för naturreservatet begränsar ej er möjlighet till flygning med drönare.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Mottagare

För att överklaga skriver ni till Regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet. Observera dock att ni ska skicka överklagandet till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Avdelningen för natur och vatten, 205 15 MALMÖ.

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den **19 februari 2026**.

Om den som vill överklaga beslutet företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Innehåll

Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandeskrivelsen ska ni ange:

- vilket beslut ni överklagar, beslutets datum och ärendenummer (diarienummer),
- på vilket sätt ni vill att beslutet ska ändras,
- er adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- eventuella handlingar eller annat som stödjer er mening.

Ytterligare upplysningar

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-224 10 00 (växel).